ORAS
Šilčiau,
dieną 47°, naktį 39.
Saulė teka 5:26, leidžiasi 6:21

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LII Price 10 Chicago, Ill. — Antradienis, Balandžio-April 6 d., 1965 m. Kaina 10c 80

Kreivėnas, J. 5 15 65
1602 So. 48 Ct.
CICERO, ILL. 60650

SOVIETAI ATNAUJINA SUTARTĮ SU LENKIJA

PER DVI DIENAS AMERIKOS AVIACIJA NETEKO ŠEŠIŲ SAVO KARO LĖKTUVŲ

SAIGONAS. — Karas Vietname įėjo į naują fazę. Jau tris dienas iš eilės kovos lauke pasirodė sovietų gamybos lėktuvai, kurie netikėtu puolimu sekmadienį numušė du modernius amerikiečių F-15 Thunderchief naikintuvus-bombonešius. Amerikos oro pajėgų Pietų Vietname vadas, generolas Joseph Moore vakar pranešė, kad per dvi dienas Amerika neteko šešių lėktuvų. Keturi lakūnai dingo, kiti du buvo išgelbėti. Visuose Šiaurės Vietnamo puolimuose Amerikos lėktuvai buvo pasitikti stipria ir tikslia artilerijos ugnimi. Šiaurės Vietnamo radijas pasigyrė, kad per dvi dienas buvę numušti 57 Amerikos lėktuvai.

Savaitgalio puolimuose amerikiečių lėktuvai puolė Šiaurės Vietnamo kelius, tiltus, geležinkelius. Buvo panaudoti ne tik lėktuvai stovintieji Pietų Vietname, bet jų atskrido ir iš amerikiečių aerodromų Thailande.

Buvo vartojami Korėjoje

Kariniai ekspertai, komentuodami MIG lėktuvų pasirodymą Šiaurės Vietname, rašo, kad tie lėktuvai buvęs MIG-15 ir MIG-17. Pirmieji buvo vartojami Korėjos karo metu. Jie negalėjo pasirodyti prieš amerikiečių F-86 Sabres. Kiekvienam numuštam amerikiečių lėktuvui pavykdavo susidoroti su 12 MIG-15.

MIG-17 sovietų buvo pradėti gaminti nuo 1950 metų. Jie esą geriau ginkluoti ir greitesni už MIG-15. Juos abu savo greičiu pralenkia Amerikos F-105. Šis lėktuvas gali skristi iki 1,200 mylių per valandą greičiu. Jis pradėtas vartoti 1958 metais. Thunderchief gali netiktai atlikti naikintuvo pareigas su savo patrankomis ir modernia Sidewinder raketa, kuri pati susiranda priešo sprausminį lėktuvą ore, sekdama motorų gaminamą karštį, bet gali būti naudojamas kaip bombonešis.

Netikėtas puolimas

Washingtone Pentagono pareigūnai svarsto, kokiu būdu keli senos gamybos MIG lėktuvai galėjo numušti daug geresnius amerikiečių lėktuvus. Manoma, kad netikėtumas buvo kaltas dėl nepakankamų apsaugos priemonių. Amerikiečiai pilotai, matyt, nelaukė ir nesitikėjo pasipriešinimo ore. Kitas faktorius buvo tas, kad visi Amerikos lėktuvai nešė sunkius bombų krovinius. Tas prisidėjo prie jų nejudrumo. Komunistų lėktuvai, mano karo ekspertai, naudojosi radaro pagelba aprūpintais taikymo instrumentais. Jie staiga išlindę iš debesies apšaudė amerikiečių lėktuvus savo patrankėlėmis ir greit vėl pasislėpė debesyse.

Sugavo teroristą

Pirmą kartą Šiaurės Vietnamo puolimuose buvo sudaužyta elektros stotis, kurią galima laikyti ir ne kariniu objektu. Tuo tarpu, Pietų Vietname komunistų partizanai tęsia savo teroro aktus. Sekmadienį buvo išsprogdintas civilių pilnas traukinys. Garvežys ir šeši vagonai buvo nuversti nuo bėgių. Keliolika asmenų buvo sužeisti.

Da Nang mieste buvo pagautas vienas teroristas, kuris su bomba bandė įeiti į amerikiečių kareivių apgyvendintą viešbutį. Generolas Thi, kuris vadovauja provincijos karo jėgoms, kurios gina Da Nang miestą, pareiškė, kad teroristas bus viešai sušaudytas antradienį.

MELBURNAS. — Australijos vyriausybė pardavė Kinijai ir Sovietų Sąjungai apie 2 milijonus tonų kviečių.

IŠ VISO PASAULIO

BENTON HARBOR. — Michigano policija aiškina, kas nužudė tris moteris, kurių kūnai buvo rasti krūmuose, 15 mylių nuo Benton Harbor. Viena buvo 60 metų, kita 30 metų, o trečia vos 7 metų mergaitė. Viena jų pradingo praėjusį antradienį, kita penktadienį. Vienos moters galva nupiauta, visų kūnai subadyti peiliu ir išrengti. Apskrities šerifas pareiškė, kad tai, matyt, yra beprotio darbas.

STOKHOLMAS. — Keli šimtai švedų studentų demonstravo prie Sovietų Sąjungos ambasados, protestuodami prieš sovietų vyriausybės prieš žydus nukreiptą politiką.

VARŠUVA. — Lenkijos katalikų kardinolas Wyšinski sekmadienį savo pamoksle pasmerkė amerikiečių Šiaurės Vietnamo bombardavimus. Pasisakydamas prieš pasaulio palinkimą visas problemas išspręsti žudymais, kardinolas pasmerkė kartu mirties bausmę ir abortus.

ATĖNAI. — Pietinėje Graikijoje įvykęs naujas žemės drebėjimas pirmadienį sugriovė 8 kaimus. Žuvusių skaitoma apie 30, o sužeistų virš šimto.

WASHINGTONAS. — Prezidentas Johnsonas sekmadienį paskelbė 12 asmenų specialią komisiją, kuri tyrinės prekybos su komunistiniais kraštais galimumus. Komisijoje yra ne tik biznierių, bet ir politinių mokslų specialistų bei finansininkų.

ANTWERPENAS. — Du laivai, vienas Kanados, kitas Danijos susidūrė netoli Olandijos. Danų laivas buvo perskeltas pusiau. Įgulos ir keleiviai buvo visi išgelbėti.

MASKVA. — Du vaistų pramonės pareigūnai buvo teismo nubausti už tai, kad jie prekiaudavo vaistais juodoje rinkoje. Vienas gavo šešis, kitas devynis metus kalėjimo. Nusikaltimai įvyko Čeliabinsk mieste.

MELBURNAS. — Australijos ministeris pirmininkas Robert Menzies pagyrė Ameriką už jos stiprią laikyseną Vietname, palygindamas Amerikos moralinę drąsą su britų laikysena prieš Hitlerį pradžioje antro pasaulinio karo. Menzies nurodė, kad Vietnamas nereikalingas Amerikai kaip kolonija, jai nereikalinga Vietnamo žemė. Amerika tiki, kad žmonių laisvė Vietname yra grasinama ir ji drąsiai tą grasinimą pasitiko savo ištekliais ir savo kariais, pareiškė Menzies.

MASKVA. — "Pravda" pranešė, kad vienas sukčius Lisagorsky buvo sušaudytas už invalidų išnaudojimą savo tikslams. Jis vertė invalidus megzti nertinius, kuriuos vėliau savo naudai pardavinėdavo.

Kanados premjeras Lester Pearson buvo atskridęs į Camp David, Md., kad galėtų pasitarti su prezidentu Johnsonu apie taiką Vietname. Pearson prašė prezidentą apstabdyti šiaurės Vietnamo bombardavimus.

AMERIKA BANDO PATAISYTI BLOGUS SANTYKIUS SU INDONEZIJOS VADAIS

JAKARTA. — Specialus prezidento Johnsono pasiuntinys Ellsworth Bunker, po kelių susitikimų su Indonezijos prezidentu Sukarno, sekmadienį kartu su Indonezijos užsienio reikalų ministeriu Subandrio turėjo spaudos konferenciją, kurioje pareiškė, kad abi šalys — Amerika ir Indonezija bando sumažinti skirtumus ir suvienodinti savo pažiūras į daugelį tarptautinės politikos klausimų. Subandrio pareiškė, kad tarp daugelio svarstytų reikalų aštriausi buvę Vietnamo ir Malaizijos klausimai. Pasitarimai bus tęsiami toliau.

Indonezija paskutiniu metu pradėjo vesti prieš Ameriką nukreiptą politiką. Buvo suvalstybinta visa eilė amerikiečių bendrovių, gumos plantacijų, žibalo valyklų ir fabrikų. Prieš Amerikos įstaigas nukreiptos demonstracijos ir trukdymai privertė Ameriką uždaryti savo bibliotekas ir informacijos agentūros įstaigą. Dar tik šeštadienį, kai specialus Amerikos ambasadorius Bunker buvo Jakartoje, Indonezijos valdžia perėmė savo kontrolėn amerikiečių Cash Register bendrovę.

Diplomatas Bunker yra gerai susipažinęs su Indonezijos problemomis. Jis buvo tarpininkas tarp Indonezijos ir Olandijos, kai vyko ginčai dėl olandų valdytos Naujosios Gvinėjos. Tuo metu amerikiečiai spaudė Olandiją, kad ji paliktų savo kolonija Indonezijai.

Indonezijos grėsmė

Šiandien prezidento Sukarno valdoma Indonezija pasidarė komunistinės Kinijos draugė ir pavojinga pietryčių Azijos galybė. Indonezija turi gerai ginkluotą kariuomenę, kuri turi nemenką 450 lėktuvų aviaciją, karo laivyną ir jau senai grasina kaimyninei Malazijai karu. Indonezijos partizanai bando išsikelti Malaizijos teritorijoje. Britų vyriausybė kasdien išleidžia 3 milijonus dolerių laikydama Malaizijos gynybai reikalingą 50,000 kariuomenę ir stiprų karo laivyną Malaizijos pakraščiuose.

Be karo grasinimų ir partizanų siuntimo Indonezija kenkia Malaizijai boikotuodama jos gaminius ir prekybą. Anksčiau per Singapūrą plaukdavo apie 80% visų Indonezijos parduodamų prekių. Dabar Sukarno savo gumą, žibalą ir kitas žaliavas siunčia kitais keliais.

Malaizija džiaugiasi

Malaizijos žmonės su pasitenkinimu seka dabartinius Amerikos ir Indonezijos santykius. Singapūro spauda nurodo, kad Amerika suteikė Indonezijai virš 800 milijonų dolerių paramą. Sukarno kareiviams vadovauja karininkai apmokinti Amerikos karių. Jo kariuomenė turi nemažai amerikietiškų ginklų. Malaizija prisimena ir Amerikos spaudimą olandams išeiti iš Naujosios Gvinėjos.

Paskutiniu metu Amerikos parama Indonezijai buvo sumažinta nuo 120 milijonų per 1963 metus iki 10 milijonų pernai metais. Valdžia sulaikė visą eilę leidimų eksportuoti lėktuvų dalis, laivus ir ginklus į Indoneziją. Indonezija pati nutraukė visas apmokymų programas, uždraudama savo piliečiams keliauti į Ameriką. Sunku tikėtis, kad ir patyręs diplomatas Bunker galėtų žymiai pakeisti dabartinius santykius tarp Amerikos ir Indonezijos.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Prezidentas Johnsonas kiek vėliau, negu buvo numatyta, pasiuntė kongresui savo planus dėl žemės ūkio tvarkymo. Pagal jo numatytą programą maisto kainos Amerikoje turėtų pabrangti. Apie 300 milijonų dolerių bus bandoma gauti iš maisto vartotojų.

◆ Britų vyriausybė pasiuntė Ispanijai įspėjimą dėl ispanų vyriausybės sustiprintos kampanijos atsimti iš britų Gibraltarą. Britai sako, kad jie griebsis visų reikalingų priemonių apginti Gibraltare gyvenančius žmones, nežiūrint į Ispanijos vykdomą blokadą.

◆ FBI vakar suėmė vieną Pentagono tarnautoją korporalą Johnson, kuris nuo 1953 metų buvęs Sovietų Sąjungos šnipu ir pardavinėjęs karines paslaptis rusams. Kartu buvo suimtas ir jo tarpininkas.

◆ Vakar 67 Amerikos lėktuvai vėl bombardavo Šiaurės Vietnamo karinius taikinius.

◆ Baltųjų Rūmų spaudos sekretorius Ready pranešė, kad galimas daiktas, šią savaitę prezidentas Johnsonas vėl pasakys kalbą apie Vietnamo karą.

◆ Chicagos meras Daley vakar kalbėjo Washingtone apie reikalą steigti miestų tvarkymo ir planavimo departamentą prie JAV administracijos.

◆ Maskvoje antrą kartą po savo nuvertimo viešai pasirodė Nikita Chruščiovas. Jis kartu su savo žmona aplankė netoli Kremliaus vykstančią meno parodą.

◆ Sovietų Sąjunga atsisakė dalyvauti Davis Cup teniso varžybose. Pirmą susitikimą sovietai turėjo žaisti su Rhodezijos tenisininkais.

Naujausia raketa

WASHINGTONAS. — Praėjusią savaitę Amerikos armijos vadovybė sėkmingai išbandė savo naujausią raketą Sprint. Ši labai greita raketa yra skirta sunaikinti priešo raketas, kurios gali atskristi su atominiais užtaisais. Sprint raketa yra laikoma po žeme, tačiau gali būti iššaunama ir nuo žemės paviršiaus.

Sprint yra 27 pėdų ilgio ir 42 colių storumų. Raketa susideda iš dviejų dalių ir turi atominį užtaisą. Naujoji raketa greit užims vietą Nike-X gynybos sistemoje.

Vanderbilt Universitete pirma kalbėjo juodžių vadas Roy Wilkens, o vėliau kalbą ten pat pasakė Alabamos gubernatorius George Wallace. Abu kalbėjo pilietinių ir balsavimo teisių klausimais.

NAUJA SOVIETŲ - LENKŲ SUTARTIS

Varšuvoje vieši Sovietų Sąjungos vadai

MASKVA. — Sekmadienį svarbi Sovietų Sąjungos delegacija išvyko į Varšuvą. Be abiejų Kremliaus vadų Brežnevo ir Kosygino į Lenkiją atvyko užsienio reikalų ministeris Gromyko, komunistų partijos centrinio komiteto sekretorius Yuri Andropov ir vyriausias raketų dalinių viršininkas maršalas Nikolaj Krylov. Sovietų kelionės tikslas yra pratęsti šiais metais pasibaigiančią draugystės ir savitarpinės pagelbos sutartį tarp Lenkijos ir Sovietų Sąjungos. Ta sutartis buvo pasirašyta 1945 metais tuo metu Lenkiją valdžiusios, vadinamos tautinės vienybės vyriausybės Liubline.

Sovietų įtaka mažesnė

Nuo 1945 metų sąlygos Lenkijoje žymiai pasikeitė. Nors Lenkiją valdo viena diktatūrinė partija, tačiau lenkai šiandien turi daugiau laisvių negu 1945 metais. Stalino valdymo priemonių pasmerkimas Lenkijoje prasidėjo dar prieš Chruščiovą. Pats lenkų komunistų vadas Gomulka Stalino buvo laikomas kalėjime. Nuo 1956 metų lenkai be kruvino perversmo, kaip Vengrijoje, be aštrių propagandinių puolimų, kurių susilaukė Jugoslavija, sugebėjo pasitraukti nuo visiškos rusų kontrolės, kuri Lenkijoje viešpatavo iki 1956 metų.

Lenkijos žmonės rusų nekenčia lygiai kaip vokiečių. Istoriniai patyrimai lenkus pamokė, kad ir vienas ir kitas kaimynas tesiekia išnaudoti lenkus. Iki 1953 metų sovietai pusvelčiui atimdavo iš Lenkijos akmens anglį. Svarbiausias krašto turtas — žemės ūkis buvo priverstinai organizuojamas į kolchozus. Gomulkos valdžia visa tai pakeitė. Buvo pradėti prekybos ryšiai su užsienio kraštais, buvo sustabdytas žemės kolektyvizavimas ir krašto gyventojam buvo leista daugiau laisvos iniciatyvos.

Silezija — brangus turtas

Pasaulinė taikos sutartis dar turi patvirtinti po antrojo karo nustatytas naujas Lenkijos sienas. Vakarinės valstybės tas sienas pripažįsta tik de facto. Stalinas, britų premjeras Attlee ir Amerikos Trumanas 1945 rugpiūčio 2 dieną Berlyne susitarė, kad vakarinės laikinosios lenkų sienos eis Oderio ir Neises upėmis. Tų pačių metų rugpiūčio 16 dieną buvo pasirašyta ir rytinių Lenkijos sienų sutartis su sovietais. Ta sutartimi lenkai neteko 70,000 kvadratinių mylių žemės ploto su 10 milijonų gyventojų. Kartu lenkai prarado žibalų turtingas Boryslaw-Drohobyč vietoves. Neteko lenkai ir gerų žemių apie Lvovą. Už šias žemes Lenkijai teko 39,000 kvadratinių mylių vakaruose. Čia jie rado turtingus Silezijos anglių klodus, geležies rūdos kasyklas ir nemažai vokiečių pramonės įrengimų. Lenkų laimėtos, anksčiau Vokietijos valdomos sritys pagamindavo Vokietijai ir nemažai maisto produktų.

Lenkija kuria pramonę

Pokariniai Lenkijos teritorijos pasikeitimai iš lenkų padarė gan pajėgią industrinę šalį. Ta kryptimi Lenkijos vyriausybė ir stengiasi eiti. Statydama naujus fabrikus, bendradarbiauda-ma net su Vakarų Vokietijos Kruppo bendrove, Lenkija stengiasi tapti iš žemės ūkio krašto svarbia Europos industrine galybe. Šiai naujai pramonės plėtotei pagrindinis šaltinis yra Silezijos kasyklos. Todėl lenkai ir laikosi draugystės su Sovietų Sąjunga, nes ji vienintelė yra garantavusi sutartimi vakarinės Lenkijos sienas. Vakarinės valstybės niekad tų sienų de jure nepripažino.

Naujoji sovietų-lenkų sutartis, kuri šiomis dienomis bus Varšuvoje pasirašyta, greičiausiai, pabrėš reikalą vieningai laikytis prieš Vokietijos "revanšistų" norus atsiimti iš Lenkijos Sileziją ir kitas anksčiau vokiečių valdytas sritis, nes šitam priešinasi ne tik komunistinė lenkų valdžia, bet ir viso pasaulio lenkai.

Sovietai suvaržė keliones į Berlyną

BERLYNAS. — Rytinė Vokietija sekmadienį virš keturių valandų laikė uždariusi sieną, neleisdama niekam įvažiuoti iš Vakarų Vokietijos. Net pats Berlyno meras Willy Brandt, grįždamas iš Vokietijos socialdemokratų konferencijos, negalėjo pravažiuoti, bet turėjo skristi lėktuvu. Jis pareiškė, kad Vakarų Vokietija turėtų panaudoti prieš komunistus ekonomines sankcijas.

Sovietų karinė vadovybė Rytų Vokietijoje pranešė trims vakarų sąjungininkams Amerikai, Britanijai ir Prancūzijai, kad dėl Rytinėje Vokietijoje vykdomų karinių manevrų, bus suvaržomas susisiekimas oru. Sovietų lėktuvai skraidys vakariečių susisiekimui skirtuose koridoriuose virš 6,500 pėdų aukščio. Tuo būdu civiliniai lėktuvai turės skristi žemiau šito lygio. Šis suvaržymas palies visus tris oro koridorius, skirtus susisiekimui su Berlynu.

Visi tie suvaržymai pasienyje tarp abiejų Vokietijos dalių primena ankstyvesnius komunistų trukdymus. Nežiūrėdami į tai, Vakarų Vokietijos "bundestag" nariai renkasi Vakarų Berlyne specialiai sesijai. Vyriausybė pranešė, kad ir ji turės Berlyne savo posėdį.

Komunistai šį Vakarų Vokietijos politikų žygį vadina provokacija ir sako, kad kad Vakarų Berlynas nepriklauso Vakarinei Vokietijai, bet turi specialų statusą. Ta proga komunistai pradėjo didelę spaudos ir radijo propagandą prieš vakarus.

Atmetė kaltinimus

WASHINGTONAS. — Ghanos ambasada Washingtone paneigė Voltos prezidento Yameogo kaltinimus, kuriuose Ghanos prezidentas Nkrumah kaltinamas kišimusi į kaimyninių tautų reikalus, jis norįs privesti kitiems socialistinę diktatūrą. Voltos prezidentas, viešėdamas Amerikoje net pagrąsino, kad jei Ghanos nepakeis savo politikos, tai Voltos vyriausybė gali sustabdyti vandenį, kuris teka į Ghaną Voltos upe.

TVIRTA SVEIKATA — PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarus perteikimas

JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

PLAUČIŲ IŠSIPLĖTIMO EIGA IR GYDYMAS

Laiku ir tinkamai tvarkomas plaučių išsiplėtimas gali žymiai palengvinti emfizemikui gyvenimą.

Mediciniška tiesa

Plaučių išsiplėtimas — emfizema yra paramažu blogėjanti liga. Tai pamažu didėjantis kvapo trūkumas. Protarpiais pasitaiko aštrūs pablogėjimai — tai atsitinka tada, kai pasikartojančiais kvėpavimo takų uždegimais emfizemą turįs žmogus sunegaluoja. Vargas tam šia liga sergančiam ligoniui, kuris laiku nesitvarko su šia liga, o laukia paskutiniosios — tada niekas tokiam negali sėkmingai padėti. Juo labiau, kad kartais ir gerai save prižiūrint, liga šuoliais žmogų varo į kapus. Dažniausiai emfizema turintysis miršta dėl sekančių dviejų priežasčių: 1. angliarūgšties narkozę gaudami; 2. dešinę širdies pusę nuvargindami (cor pulmonale).

Emfizemikui kvėpavimas pasunkėjo — uždegimas prisidėjo

Kai plaučių išsiplėtimą turintysis žmoguš staiga ima dar daugiau kvapo trūkti dėl kraujuje deguonio trūkumo (hypoxemia) ir kai jis ima pagreitintai alsuot dėl perdaug angliarūgšties kraujuje (hypercapnia) — tada reikia jį skubiausiai geriausiomis priemonėmis gelbėti, nes tai yra ženklai prasidedančio uždegimo kvėpavimo takuose.

Žinoma, kad šimtą kartų yra geriau niekada tokio uždegimo nesusilaukti, nes jis emfizemikui yra mirtinai pavojingas. Todėl visi lietuviai, ypač išsiplėtusius plaučius turintieji, turi visomis galimomis priemonėmis saugoti uždegimo. Reikia higieniškai gyventi, reikiamai maitintis, nerūkyti, negirtauti — geriančiųjų bei rūkorių suėjimų vengti. Reikia bent tris kvortas vaisių sunkos paroje sudoroti — tada atsparumas uždegimams kiekvieno bus didesnis.

Negerai elgiasi tie mūsiškiai, kurie nesveikai gyvena, o tik labai dusti ėmę pas gydytoją bėga, Tada ir stropiausias gydytojas vargu ką daug gero pajėgia uždegimą gavusiam emfizemikui padėti.

Emfizemikas oro stokodamas nesiorientuoja — padėkime jam sveikieji!

Galime laiku daug gero emfizemikui suteikti jam gyvenimo sąlygas gerindami. Oro stoka dar pagausėja tada, kai emfizemikas uždegimą kvėpavimo takų gauna. Tada emfizemikas ima nesiorientuoti kas jam reikia daryti. Mat, jo smegenys stokodami deguonies nedirba reikiamai. Už tai nesibarkim ant tokių, o tinkamai jam padėkim. Tokios pagelbos jis tada esti labiausiai reikalingas. Mat, tada ir jo širdies raumens ima pavargt. Tas emfizemiko nesiorientavimas ir tas jo širdies nusilpimas yra du ryškiausi negerumai sergant išplėstais plaučiais.

Giminės, draugai bei kaimynai dažnai žudo emfizemiką jam cigarečių dovanodami. Šita blogybė turi jau dabar mūsų tarpe liautis.

Tik devyniariopai gerai emfizemiką gydant jis ima taisytis

Geriau pasijunta šia liga sergantysis ir jo plaučiai pajėgia geriau savo darbą atlikti tada, kai labai energingai imama gydyti tokio ligonio kvėpavimo takų užsitvenkimas. Tas minėtų takų paliuosavimas nuo užsitvenkimo atsiekiamas sekančiu devyniariopu gydymu:

1. Vartojimas bronchus išplečiančių vaistų-pavidale įpurškimo (nabulization).

2. Kartas nuo karto praktikuojant padidintu spaudimu įalsavimą (positive pressure breathing) — išpūstą popierinį maišelį prie burnos pridėtą spaudžiant įalsuojant; ligoninėse tai atliekama specialiu aparatu.

3. Vengimas rūkymo ir kitų kvėpavimo takų jaudintojų.

4. Tystančių ir gausių skreplių bronchuose tvarkymas. Jie užkemša kvėpavimo takus; per naktį miegant ir neiškosant daug skreplių prisirenka. Toks žmogus iš ryto viena — dvi valandas vargsta, kol skreplių perteklių iškosti. Lengvesniam skreplių iškosymui reikia skreplius suskystinti. Geriausiai šį darbą atliks tuzinas ar penkiolika stiklinių skysčių išgertų paros laike. Tik čia nenusigąskite visi vaisių sunkos, sriubų bei pieniškų gėrimų nevartodami, o vien tik "kosuliui vaistus" iš vaistinės pirkdami. Jokių tų "cough drops ar pills" nuo šiandien nevartokit, išskyrus žemiau nurodytus lašus. Gerti reikia įprasti vien tik vaisių sultis; vaisių-daržovių ar pieniškas sriubas naudoti reikia šiandien pradėti ir taip elgtis savus vaikus reikia nuo mažens įpratinti. Širdžiai tik geriau bus — nesibijokit daug naudingų skysčių gerti. Senas prietaras yra, būk širdžiai sunkiau bus pumpuot daug vaisių sunkos prigėrus. Nuolat — kas pusvalandis gerdami naudingus skysčius visokeriopai sau padėsim.

5. Visą savo gyvenimą emfizemikas turi vartoti kosulį lengvinančius jodo lašus: Saturated solution of Potassium Iodide. To bespalvio skysčio reikia po dešimt lašų imti su keliais gurkšniais šilto pieno kas aštuonios valandos. Jokių kitų kosuliui vaistų nė vienas lietuvis neturėtų naudoti. Visus kitus, neva kosuliui tvarkyti, nusipirktus vaistus dar šiandien meskit lauk.

6. Kambariuose, ypač miegamuose turi būti nepersausas oras. Vėdinimas, drėgnos paklodės, vandens lėkštės ar garintuvai — vis tai priemonės padidinimui drėgmės kamabriuose. Vien vandens drėgmė čia svarbu — nevartokime jokių vaistų garinimui. Už tai naudokimės grynu oru kuogaugiausiai. Kiemelyje šį tą dirbinėkime laiko turėdami. Kai galime — vykime toliau už miesto. Žmonės žymiai pasveiksta į priemiesčius nusikėlę. Ten visi kurkimės, kurie tik galime. Už tai paimkime emfizemikus į savas mašinas važiuodami į paežeres, pamiškes, į uogynus, gėlynus bei grybynus. Ten drėgmės bus pakankamai — geriau jausis mūsiškiai išplėstus plaučius turintieji. Būkime broliai vienas kitam — tada kiekvienas būsime laimingesnis.

Kvėpuoti turime per nosį — mažiau išsausina kvėpavimo takus toks alsavimas. Tada lengviau atsikosyti sekasi.

7. Reikiamai ir greitai reikia gydyti prisidėjusį uždegimą. Nelaukiant reikia kreiptis pas gydytoją.

8. Iš ryto pasilenkus viršutinę kūno dalį žemyn — tam kas tai pajėgia — padeda išdrenuoti plaučius.

9. Aktyvus ir pasyvus diafragminis alsavimas padeda sumažinti plaučių persipūtimą ir pagelbsti sutvarkyti alsavimą. Į stalą įsikibus reikia po tuziną kartų giliai įalsuot ir išalsuot — taip pusę tuzino kartų per dieną pakartoti. Gydytojas pamokys kaip tai atlikti. Taip pat naudingai čia gali patarti visi dainininkai — operos solistai.

Toks alsavimo mankštinimas turėtų būti atliekamas tik tada, kai jau esti dvejopa veikla atlikta: a) kai esti prašalintas uždegimas iš kvėpavimo takų; b) kai bronchų spazmai esti atleisti.

Toks diafragminis alsavimas padeda dvejopai: 1. Sumažina nenaudingai užsilaikantį orą plančiuose; 2. sumažina oro į plaučius pritekėjimo apsunkinimą, kuris būna atsiradęs dėl mažų bronchų (bronchiolių) užsidarymo.

Gydykimės plaučių išsiplėtimą dar prieš susirgdami ta liga!

Gydykimės plaučių išsiplėtimą reikiamai — visapusiškai: profilaktika čia turi didžiulės reikšmės. Ypač su rūkymu tvarkykimės! Rūkymas vienas pats gali plaučius išplėsti. Už tai brolžudžiais laikykime visus tuos, kurie viešai rūko — save ir jaunimą ligon masindami. Neskaitykime tos spaudos, kurioje vyskupų, ministerių bei menininkų — ar visų kitų paveikslai esti "puošiami" cigaretėmis. Tegul pirmiausiai liaunasi mūsų suaugusiųjų bet koks, bet kada viešas rūkymas, kol mes ir privačiai mesim rūkę.

Padėkime silpnesniam broliui ne žodžiais, bet darbais — renkime be svaigalų ir be rūkalų kultūrines pramogas — ten mes visi nuo rūkymo greičiau atprasti galėsim.

Jau pats laikas liautis savo ir savo artimo sveikatą žalojus per rūkymą — to iš mūsų žmoniškumas reikalauja. Bent tiek mes turėtume pajėgti kiekvienas pasistengti!

Pasiskaityti: Segal, M. S. and Dulfano, M. J.: Chronic Pulmonary Emphysema, New York, Grune and Straton, 1953.

Artistei Julie Andrews, vaidinant filmą "Muzikos garsai", teko nerti į vandenį. Paveiksle matome artistę, išnėrusią ir besišluostončią.

STENKIMĖS TEISINGU ATSAKYMU PASINAUDOTI

Klausimas: Girdėjau, kad tinkamu maistu galima išvengti kojų venų išsiplėtimo. Ar tai tiesa?

Atsakymas: Viso pasaulio gydytojai, ypač Britanijoje dirbantieji, žino, kad atsiradęs vidurių užkietėjimas dėl menko maisto gali sukelti kojų venų išsiplėtimą. Anglijos gydytojai pirmieji įtarė, kad užkietėjusios storosios žarnos gali sukelti venų išsiplėtimą kojose.

Gydytojas T. L. Cleave buvo karališko laivyno gydytojas. Jis daug kartų keliavo. Jis pastebėjo, kad zululandiečiai neturėjo išsiplėtusių venų kojose. Pastebėjo tas gydytojas, kad to krašto žmonės maitinosi sekančiu maistu: neperdirbtas, o natūralus maistas daugiausia buvo tų žmonių naudojamas. Tie žmonės du kart per dieną savo vidurius ištuštindavo. Minėtam gydytojui padėjo šiuo reikalu tyrimus atlikti gydytojas Harals Dodd, chirurgas karaliaus Jurgio ligoninėj, Anglijoj. Buvo apklausta Anglijoj 100 žmonių turinčių išplėstas kojose venas. Jų du trečdaliai pasisakė turį nenormalius — užkietėjusius vidurius. Gyd. Dodd pataria visiems vartoti sekantį vidurius nekietinantį maistą — tada ir su išplėtusioms kojose venoms nebus vargo. Taigi, valgykime: liesą mėsą, žuvį, paukštieną be odos, šviežius kiaušinius — neperdaug tik jų —dėl sklerozo; dar imkime sūrio, rupios duonos, šviežių vaisių, riešutų vynuogių, su saiku, salotų ir kitų daržovių; priedui kasdien paimkime du valgomus šaukštus sėlenų — all bran cereals. Tad į sveikatą!

Klausimas: Mano draugas sako, kad piene esamos kalkės, o ne riebalai sukelia arteriosklerozę. Ar yra pagrindo jo kalbai patikėti? Jis sako, kad reikia valgyti ką nori ir į jokias daktarų kalbas nekreipti dėmesio.

Atsakymas: Nėra jokių davinių, kad kalkės pagreitintų sklerozę. Priešingai, yra daug davinių, kad gausiai gyvulinių riebalų valgant — pienas čia geras pavyzdys tokių riebalų suvartojimo — greičiau gaunama arterijų sukalkėjimas. Šituo reikalu tyrimai tęsiami. Didelė klaida yra galvoti, rašyti ir kitus klaidinti, būk galima valgyti ką nori — ir nesirūpinti apie arteriosklerozę. Tai neišmanėlių, gydytojų mintis iškraipančių rašeivų darbas. Negalime nė vienas ką norime kalbėti, daryti, bei valgyti — subrendęs žmogus daro ne tą ką jis nori, bet kas yra reikalinga, kas teisinga ir kas kito neskriaudžia bei neužgauna. Turime visi bręsti iki tokio pajėgumo. Ką norėdamas valgyt pradėjęs šio krašto jaunimas vien gazuotais vandenimis ir bulvių dribsniais pasitenkina — už tai jų net 49% mokykliniam amžiuje nusimaitinę yra. Tai štai kur Tamstą nuves valgymas ne tai kas reikia, bet "ką nori". Tik iš reikiamų tinkamai mitybai maisto medžiagų pasirinkdamas gali valgyti "ką nori" — jokiu būdu ne kitaip. Vargu tamstos draugas apie tokią valgio laisvę galvoja — jis nori tamstai įpiršti palaidumą valgyje, nes jis taip maitinas. Tai būdingas nesubrendusio žmogaus elgesys — kuomi jis kvep tuomi jis kitą tep. Tamstai, norinčiam savo sveikatą tinkamai užlaikyti, yra nepakeliui su minėtais "laisvūnais".

Lietuvos jaunimas

Lietuviškasis jaunimas kasmet siunčiamas į tolimųjų Sovietijos sričių statybas. Komjaunimo sąjungos Lietuvoje (LKJS) CK ats. organizatorius A. Nedzveckas "Komj. Tiesoje" (kovo 16, nr. 52) paskelbė, kad, esą, Lietuvos komjaunimas turįs didžiuotis, nes "kasmet su komjaunimo kelialapiais jis siunčia savo pasiuntinius į svarbiausias šalies statybas". Pagal Nedzvecką, per pastaruosius dvejus metus į Plėšinių krašto, Karelijos autonominę respubliką ir Murmansko srities objektus išvyko 1,500 jaunuolių iš Lietuvos. Jie tiesia plienines magistrales (geležinkelius), stato gyvenvietes, sovchozus, dirba chemijos objektuose.

Dabar statybos darbai vėl laukią papildymo. Numatoma į šiaurės sritis pasiųsti dar 400 "patriotų" (taip vadinami su komjaunimo kelialapiais "savanoriškai" vykstą jaunuoliai-specialistai). Jie dirbsią Archangelsko srityje ir Komi autonominėje respublikoje. Šiuo metu Sovietijos šiaurėje statomi celiuliozės-popieriaus ir rūdos sodrinimo kombinatai, nauji miestai ir gyvenvietės. Pirmoji "savanorių" grupė jau išvyko kovo mėn. Ji statysianti Siktivkaro miško pramonės kompleksą (Komi resp.). Vėliau vyksią vaikinai bei merginos iš Vilniaus, Kauno, Klaipėdos ir kitų miestų bei rajonų tiesti geležinkelį Archangelsko srityje. (E)

— **Kovo 9 d. Vilniuje mirus rašytojui K. Borutai,** vėliau paaiškėjo velionies neužbaigti kūrybiniai planai. Pagal J. Baltušį ("Lit. ir Menas", nr. 11), miręs rašytojas neužbaigęs apysakos-epopėjos apie "lietuvių tautos istorines kryžkeles" "Vakarykštė diena" ir romano iš 1926 m. perversmo Lietuvoje dienų "Pašešupiai". Be to, dar liko dramos, poemos, apysakos, eilėraščiai. (E)

KANDŽIŲ MILTELIAI

Šeimininkė samdininkei: — Nubėk, Onele, į vaistinę, nupirk kandims miltelių ir gerokai pabarstyk drabužių spintą.

— Onelė: — Ale poniutės širdelės gerumėlis! Tokias bjaurybes dar pirktais milteliais šerti!

MOVING — APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS — MOVING
IŠ TOLI IR ARTI
Naujai didelė krosnė - Naujausi krausymo įrankiai
Ilgų metų patyrimas - Pilnas kvalifikuotas patarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 St. Chicago 36, Ill. Tel. Wellbrook 5-9209

Taupykite

MIDLAND SAVINGS

MES MOKAME 4 1/2 % ANT VISŲ SĄSKAITŲ

Daugiau kaip 50 metų sąžiningai patarnaujame lietuviams.

Kiekviena sąskaita ligi $10.000 apdrausta Federalės valdžios agenturoje

August Saldukas, Prezidentas

4040 Archer Ave. Chicago, ILL. 60632
Telef. CL 4-4470

KNYGA - GERIAUSIA DOVANA

TIEMS, KAS NORI ŠVENTĖMS DUOTI GERŲ DOVANŲ, SIŪLOME PASIRINKTI ŠIAS KNYGAS:

1. Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS II t., 336 psl. $5.00
2. Juozas Liūdžius, RAŠTAI, 246 pusl. $3.00
3. M. Zoščenko, SATYRINĖS NOVELĖS, 199 pusl. $2.00
4. M. Gimbutienė ir kiti, MAŽOJI LIETUVA, 327 pusl. $3.00
5. K. B. Kraučiūnas, ŠIAURUOJU TAKELIU, 178 pusl. $2.00
6. Dr. V. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, 947 pusl. $10.00
7. Prof. V. Biržiška, SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, du tomai 207 ir 225 pusl. $2.00 ir $3.00
8. Prof. V. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, 430 pusl. $7.50
9. St. Kairys, LIETUVA BUDO, 416 pusl. $5.00
10. Vl. Mingėla, KUN. ANTANAS MILUKAS, jo gyvenimas ir darbai. $6.00
11. Kipras Bielinis, PENKTIEJI METAI, 592 pusl. $6.00
12. Dr. Antanas J. Gussen, DANTYS, 158 pusl., minkštais viršeliais $2.00, kietais $4.00
13. Juozas Švaistas, PETRAS ŠIRVOKAS, 228 pusl. $2.00
14. Antanas Baranauskas, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, N. Rastenio vertimas, 40 pusl. $2.00
15. Mikas Petrauskas, EGLĖ ŽALČIŲ KARALIENĖ $5.00
16. Alfonsas Nevardauskas, PAJŪRIAIS, PAMARIAIS $5.00
17. Jurgis Savickas, ŽEMĖ DEGA. $4.50
18. Kipras Bielinis, TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA. 310 pusl. $2.50

Šitas knygas galite įsigyti "Naujienų" ofise arba gauti paštu, atsiunte nurodytas sumas čekiu arba money orderiu adresu:

"NAUJIENOS"
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Star-spangled way to play Santa

Here's a gift for your child or grandchild that:
1. never needs batteries
2. doesn't take hours to assemble Christmas Eve
3. helps to provide for your youngster's future as few other gifts can

It's a U. S. Savings Bond — a gift that will grow and perhaps some day contribute to your child's college education, a home of his own, or maybe even help him play Santa himself.

Meanwhile Uncle Sam will be using the money to help make sure all children grow up with the freedom to celebrate Christmas the way they do today.

Put U. S. Savings Bonds down on your Christmas shopping list and see if you don't enjoy this star-spangled way to play Santa. Prices start at $18.75 for the $25 variety. And you can shop right up until Christmas.

Quick facts about Series E Savings Bonds
- You get back $4 for every $3 at maturity (7¾ years)
- You pay no state or local income tax and can defer payment of federal tax until the Bonds are cashed
- Your Bonds are replaced free if lost, destroyed or stolen
- You can get your money when you need it

Buy E Bonds for growth— H Bonds for current income

Keep freedom in your future with
U. S. SAVINGS BONDS

The U.S. Government does not pay for this advertising. It is presented as a public service in cooperation with the Treasury Department and The Advertising Council.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

K. LUKAS, Kanada

DAR APIE 1934 M. BIRŽELIO 7 D. ĮVYKIUS

(Lyg ir atsakymas K. Strikaičiui)

LAISVOJI TRIBŪNA

K. Strikaitis š. m. kovo 22 d. Naujienų Nr. 67 pasišovė "Patikslinti" anksčiau Naujienose tilpusius J. Vlks. ir P. K. apie tuos pačius 1934 birželinius įvykius. K. Strikaitis taip "nutikslino", kad skaityk iš vieno ar kito galo, vienok negali suprasti, ką jis nori "tikslinti", ir iš viso negalima suprasti, ką jis norėjo "patikslinti" ir ką parašyti. Iš viso jo ilgo rašinio išėjo tiksra makalynė.

Aš patarčiau K. Strikaičiui, jei reikalo nežinai ir gerai nesupranti, geriau nerašyk.

Mano, kaip buvusio 1934 metų birželio 7 dienos sukilimo dalyvio prisiminimai:

Aš tada tarnavau Kaune — Šančiuose, Ryšių B-ne, mokomoje kuopoje.

Mokomoje kuopoje buvo 5 karininkai. Sukilime dalyvavo 3 kuopos: vadas majoras Matelis, leit. Užemeckas ir j. leit. Vytas.

Leit. Užemeckas tuo metu buvo atostogose, bet išvakarėse matėsi sode vaikštinėjant su maj. Mateliu. Mayt, iš atostogų buvo atšauktas. Aš pagalvojau, kodėl nebaigęs atostogų grįžo?

Birželio 6 dieną baigę užsiėmimus ramiai miegojome. Kareivinėse, kaip ir visuomet, nakčia visos šviesos užgesinamos, tik prie budėtojo staliuko dega visą naktį viena lempa.

11:30 nakčia pradėjo judinti už kojų, liepė greit keltis ir su šautuvais bei šalmais rinkiuotis kieme. Kareivinėse buvo tamsu. Paprastai visuomet rikiuodavo iš gatvės pusės. Kieme išrikiuotiems išdalino šovinių — gavome po 5. Įsakė žygiuojant į gatvę ir gatve eiti pirštų galais, kad nesukėlus triukšmo. Mat, bijota neprikelti batalijono vado, kuris gyveno priešais kareivines kitoje gatvės pusėje. B-no vadu buvo pulk. Vitkauskas (ne tas gen. Vitkauskas, kuris rusams parsidavė).

Nedažygiavus 2-ro p. pulko, matėsi keliose vietose kareiviai durtuvus atkišę varė vieną-kitą vyrą. Mes, kareiviai manėme, kad tai kuopos naktinis pratimas. Prieš tai panašių pratimų turėjome nemažai. Prižygiavus žaliąjį tiltą — per tiltą miesto link važiavo tankas. Prieš geležinkelio stotį aikštėje stovėjo keli tankai ir šarvuoti automobiliai. Žygiuojantieji kareiviai pradėjo kalbėti, kad tai ne kuopos pratimas, bet Kauno įgulos.

Buvome nuvesti prie kariuomenės štabo Gedimino gatvėje. Laikas galėjo būti 1 val. nakties. Štabo kieme maišėsi daugybė visokio laipsnio ir visokio ginklo rūšių karininkų, gal daugiausia aviacijos.

Nuo mūsų atvykimo nepraėjo nei 20 minučių, kai kito dalinio karininkas iš mūsų kuopos paėmė vieną būrį kareivių ir liepė "žengte marš"! Nuvedė prie 3 policijos nuovados. Policija buvo užsidariusi ir geležiniai vartai užrakinti. Mūsų karininkas iš gatvės pusės policijos pareikalavo atidaryti vartus. Iš policijos atsiliepė: "Nesilaužkit, nes šausime!" Karininkas pasiuntė kareivį ir už 10 minučių buvo tankas. Kai tankas priekiu pasiekė vartus, vartai sutraškėjo ir išvirto. Policija nesipriešino. Policijai buvo įsakyta stoti kieme eilėn ir padėti ginklus. Bematant diržai su pistoletais nuo pilvų nusmuko žemyn. Policijos vyrų galėjo būti 15. Dalis mūsų karevių juos nuvarė į kariuomenės štabo kiemą, o kiti kareiviai surinko ne tik pistoletus, bet ir iš vidaus šautuvus bei kulkosvaidžius. Viskas buvo nugabenta į kariuomenės štabą.

Kariuomenės štabe prie policijos buvo pastatyta sargyba. Nuo gatvių policija buvo nuimta ir pakeista kareiviais. (Puskarininkis, kuris važiavo tanką, iš kariuomenės buvo paleistas). Policiją sutvarkę, mes vėl buvome prijungti prie savo kuopos.

Pirmą valandą mus nuo gatvės patraukė ant šaligatvių prie namų. Karininkas klausė, kas pažįstate miestą? Kur popierosų gauti? Atsirado kareivis, kurs gavęs iš karininko 20 litų atnešė popierosų ir padalino visiems kareiviams.

Šalutinėse gatvėse pasigirdo 3 šūviai, bet kas šovė ir dėlko — buvo neaišku. Po visą miestą matėsi daug kariuomenės ir kariškos mašinos zujo visomis pusėmis. Gyvas ryšys buvo tarp kariuomenės štabo ir aviacijos: mat, laukė atskrendant prof Voldemaro.

ŽYMŪS SVEČIAI IŠ ŠVEDIJOS ALT BIURE: iš kairės į dešinę stalo gale — ALT vicepirmininkas A. Rudis, ALT I vicepirmininkas Dr. P. Grigaitis, Alt pirmininkas L. Šimutis, ALT Finansų sekretorius (stovi) J. Talalas, Lietuvos generalinis konsulas Dr. P. Daužvardis, švedų profesorius, Baltijos Komiteto pirmininkas Švedijoje, B. Nerman, estų prof. (stovi, kalba) Arvo Horm — Baltijos Komiteto generalinis sekretorius, ALT sekretorius inž. E. Bartkus, Chicagos Lietuvių Tarybos pirmininkas inž. J. Jurkūnas, JAV LB Tarybos narys Dr. L. Kriaučeliūnas, ALT vicepirmininkas Dr. J. Valaitis, ALT vicepirmininkas Dr. K. Drangelis.

Dar buvo tamsu, kai kieme pasirodė gen. P. Kubiliūnas. Karininkas mus sukomandavo. Gen. Kubiliūnas tik ranką pakėlė prie kepurės, "Sveiki, vyrai"! kaip paprastai, nesakė. Pasisveikinęs prapuolė štabo rūmuose. Laikas galėjo būti 2 val. Žinau, kad jau švito. Pasirodė ir lėktuvas iš rytų pusės. Nusileido aerodrome.

Prof. Voldemaras kariuomenės štabe nebuvo ir gen. P. Kubiliūnas buvo be kardo, kaip kad teigia savo rašinyje K. Strikaitis, kad Voldemaras buvęs kariuomenės štabe ir jis matęs, kaip gen. P. Kubiliūnas prezidentūroje prieš prezidentą lankstęs kardą. Karininkai turėdavo kardus, bet jų nenešiodavo kasdien. Panašiai buvo nešiojamas tarnybos ir parado metu. Tad ir gen. Kubiliūnas kardo tuo metu neturėjo.

Mus prie kariuomenės štabo išlaikė iki 9 val. ryto ir 10 val. buvome parvesti į kareivines. Mums tebežygiuojant dingo mūsų kuopos vadas maj. Matelis. Parvedė j. leit. Vytas, o ties vartais pasitiko leit. Šlevas, kieme išrikiavo, atėmė šovinius ir kišenius iškrėtė. Pranešė, kokių karininkų klausyti ir kokių neklausyti komandos, ir paleido pusryčiams.

3 dienas nebuvo jokių užsiėmimų. Buvome parengties stovyje ir iš kareivinių niekas niekur nebuvo išleidžiamas.

Priešais mūsų kareivinę kitame pastate antrame aukšte buvo uždaryti 42 karininkai. Mūsų kareiviai juos saugojo. Mes kareiviai nieko nežinojome, kas atsitiko, nes į miestą neleido, o laikraščiai nieko nerašė. Tik 3-čią dieną "Lietuvos Aide" 3-jų eilučių žinutė, kad ruoštas sukilimas, bet nepasisekė. Sukilime dalyvavę tankai buvo suvežti į 2-rą p. pulko rajoną ir kareivių saugomi.

3-čią dieną leit. Šlevas mus išrikiavęs įsakė nusiskųsti, nusiprausti, apsirengti išeiginiais rūbais ir sargybos uniformoje rikiuotis kieme. Mums buvo daug galvosukio, ką tai reikštų.

Kurie daliniai dalyvavo sukilime buvo suvesti į mūsų rajoną, o sukilime dalyvavo šie daliniai: Ryšių b-no mokamoji kuopa ir 2-ra kuopa, Pionierių 2 kuopos, 2-ro p. pulko viena kuopa (buvo iškelta per langą); šarvuočių rinktinė, aviacija, gusarai. Kai rajone išrikiavo, buvo daug kariuomenės, gal keli tūkstančiai.

Vartuose pasirodė kariškos mašinos su pulk. St. Raštikiu, kariuomenės vadu priešakyje ir keli generolai — divizijų vadai. Kariuomenės vadas pulk. St. Raštikis, rodydamas ranka į priešais esantį pastatą, iš kurio antrojo aukšto pro atdarus langus kyšojo areštuotųjų karininkų galvos, kariuomenės vadas sako: "Šitie vyrai norėjo jūsų kraują pralieti, bet jiems nepasisekė, už tai jie gaus atpildą". Toliau paaiškino, koks buvo sukilimas, kad dėka mūsų apdairumo, daugiau tas nepasikartos ir vėl tarnausime Lietuvai tėvynei ir būsime ištikimi mielam tautos vadui prezidentui A. Smetonai.

J. leit. Vytas nors ir dalyvavo sukilime, bet dar apie 2 mėn. išbuvo kariuomenėje, lik tą pačią vasarą mums esant Gaidžiūnų poligone, atėjo jam įsakymas apleisti kariuomenę. Vyras atsisveikindamas verkia, sako nieko nežinojau; kuopos vado maj. Matelio įsakytas žygiavau kartu su kuopa. J. leit. Vytas tik prieš kelius mėnesius buvo baigęs karo mokyklą.

Dar kai kurios pastabos. Birželio 6 į 7 naktį Ryšių b-no kariai užėmė Šančių telefono centrinę, tai labai svarbus mazgas, ar tik ne viso Kauno telefono ryšys buvo nutrauktas. Centrinė geruoju nepasidavė; kariai jėgą turėjo pavartoti — išlaužė duris bei langus. Karo mokykla turėjo požeminių telefono ryšį su prezidentūra: buvo nutrauktas. Kariuomenės štabas ir kariška telef. centrinė taip pat užimta. Mūsų manymu, sukilėlių pusė buvo stipresnė — didesnė dalis Kauno įgulos karių buvo sukilėlių pusėje, o dar tankai ir aviacija. Žinoma, jei ir tie kareiviai buvo be šovinių kaip mes, tai nežinia, koks būtų kariavimas.

Likusieji daliniai visi buvo ant kojų: karo mokykla su 5-tu pėst. pulku, ir artilerijos grupė buvo įsitvirtinusi Nemuno ruože. Ryšių b-no iš jaunų kareivių buvo sudarytos sargybos ir saugomi Panemunės tiltas ir Šančių karinė telefono centrinė; 2-ras pėst. pulkas Šančiuose ant Juozapavičiaus prospekto padarė akmenų barikadą, kad tankų nepraleistų. Tuo metu Juozapavičiaus prospektas buvo taisomas, tai akmenų buvo apsčiai. Nepasakysiu tikrai, ar Ukmergės 1-mas pėst. pulkas ar Šiaulių 8 p. pulkas buvo pakeliui į Gaidžiūnų poligoną ir grąžintas namo.

Pažiūrėkime, ką rašo tuo metu buvęs kariuomenės štabo rykiuotės skyriaus viršininkas pulk. A. Birontas savo atsitminimų knygoje "Bermontininkams užplūdus Lietuvą". Arba "Pulkininkas A. Birontas nagrinėja Lietuvos praeitį".

Pulk. A. Birontas rašo: "Birželininkų sukilimas, kuris nepavyko vien tik todėl, kad prezidentas birželininkų vadus apgavo neištesėdamas duotųjų jiems pažadų. O tie pažadai, kuriuos A. Smetona davė vyr. štabo viršininkui generolui Kubiliūnui sukilimo metu iššauktam prezidentūron, buvo tokio turinio: Visi sukilimo dalyviai, jei sutiks nutraukti sukilimą, padėti ginklus ir vykti į kareivines, nebus persekiojami, nebus traukiami teisman ir bendrai, sukilimui aprimus, galės ir toliau eiti savo pareigas".

Toliau pulk. A. Birontas rašo: Generolui Kubiliūnui visus prezidento reikalavimus įvykdžius ir kiek laiko praėjus be jokio teismo vien tik prezidento A. Smetonos įsakymu apie šimtui karininkų, išrikiuotiems eilėje, buvo nukirpti antpečiai ir jie visi tapo degraduoti ir išmesti iš kariuomenės. Patsai gen. Kubiliūnas, apkaltintas sukilimo ruošimu, buvo atiduotas karo teismui ir nuteistas mirčiai, kiek vėliau mirties bausmė pakeista kalėjimu iki gyvai galvai, o porai metų praslinkus Kubiliūnas tapo amnestuotas, paleistas į laisvę, bet nei laipsnis, nei ordinai sugrąžinti nebuvo. Kiek kaltas buvo gen. Kubiliūnas sukilimo ruošime, aš nežinau, tačiau manau, kad sukilimo ruošėjai buvo tie patys, kurie 1926 metais, nuvertus prezidentą Dr. K. Grinių, Smetoną išrinko į prezidentus." Taip rašo pulk. A. Birontas.

Gaila, kad gerb. pulk. Birontas savo atsiminimuose sumini prezidento reikalavimus gen. Kubiliūnui, bet nemini gen. Kubiliūno reikalavimų prezidentui. Jei žinojo vienos pusės reikalavimus, savaime aišku žinojo ir kitos pusės reikalavimus. Būtų malonu, kad kas iš likusių to sukilimo dalyvių pasisakytų. Dabar neaišku, kaip kad pulk. Birontas rašo, prezidentas Kubiliūną iškvietė prezidentūron ir įsakė kas daryti, atseit, Kubiliūnui dar būnant kariuomenės štabe jau buvo žinoma, kad sukilimas pralaimėtas. Kaip matote, iš anksčiau mano aprašymo, sukilėliai turėjo planą kas daryti: kariuomenė laiku išvesta, telefonų centrinės užimtos, policija nuginkluota, Voldemaras atvežtas, bet kodėl pakėlė rankas, lieka neaišku? Atseit, Kubiliūnas apgavo sukilėlius?...

AFRIKOS PRIEŽODŽIAI

- Savo šunį laikyk savo namuose — kaimynų šunims, kurie yra laikomi savo namuose.
- Šuo be uodegos nepažįsta džiaugsmo.
- Žinok, kad kiškis, kurs nesibijo prikelti miegantį šunį, yra leopardo pasiuntinys.
- Greito bėgimo premijas laimi zuikis, o varlė turi su tuo sutikti.
- Jei žuvis išeis iš vandens ir pasakys, kad krokodilas turi tik vieną akį, kas gali ginčyti?
- Maitvanagio mėsa sriubą gadina.
- Liuto odoje leopardas blogai jaučiasi.

4½% current dividend — 5% on Investment bonus

4½% DIVIDENDĄ MOKAM UŽ VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS

4 metų Investment bonus sąskaitom mokam 4½% dividendą kas pusmetį ir ekstra ½% per metus išmokam pabaigoj 4 metų.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 ARCHER AVENUE — CHICAGO, ILLINOIS 60632

Valandos: pirmad., antrad., penktad. ir šeštad. 9:00 r. — 4:30 po pietų; trečiadieniais uždaryta; ketvirtad. 9:00 r. — 8:00 val. vak.

INVEST IN UNIVEST ©*

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

CURRENT Dividend Rate

4½%* per annum

Effective April 1, 1960

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1800 S. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILL.
Phone HAymarket 1-3070

INSURED

All accounts insured to $10,000 by an Agency of the United States Government.

* Universal Investment Share Account

STANDARD Savers

Get an Extra Pay Day March 31...

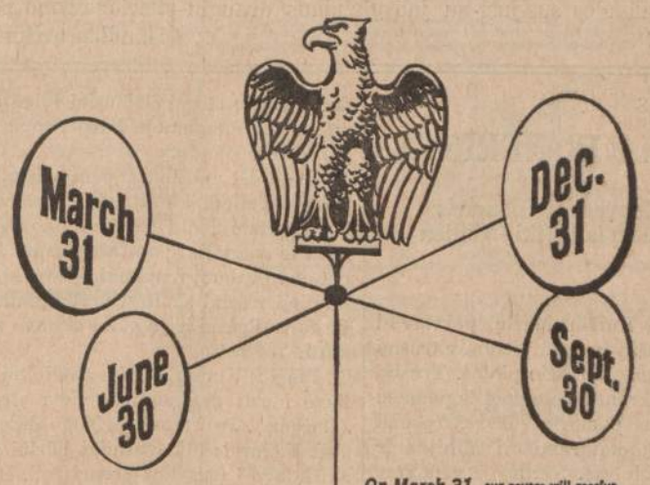

4¼% Current rate per annum

4 Times a Year

All Savings in by the 15th
Earn from the 1st

On March 31, our savers will receive their first dividend of 1965 — computed at the high rate of 4¼% per annum. Savings grow faster and larger at Standard Federal because we pay dividends 4 times each year; earnings are added to savings and are compounded quarterly. For safer savings and higher earnings, save at Standard Federal Savings!

Chicagoland's Strongest

HOURS:
Mon. Thurs. — 9 to 8
Tues. Fri. — 9 to 4
Sat. — 9 to 12
Wed. — Closed

STANDARD FEDERAL SAVINGS

4192 Archer Avenue • Chicago, Illinois 60632 • Virginia 7-1140

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
In Chicago $15.00 per year, $8.00 per six months. $4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada $13 per year, $7.00 per six months, $4.00 per three months.

10 cents per copy, 10 c. on Saturday

Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiesčiuose
metams $15.00
pusei metų 8.00
trims mėnesiams $4.00
vienam mėnesiui $1.50

Kitose JAV vietose ir Kanadoje
metams $13.00
pusei metų $7.00
trims mėnesiams $4.00
vienam mėnesiui $1.50

Užsieniuose
metams $16.00
pusei metų $8.00
vienam mėnesiui $1.50

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago Ill. 60608. Telef.: HAymarket 1-6100.
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Lenkijos kardinolas smerkia JAV

Kardinolas Stefan Wyszynski, Lenkijos katalikų dvasininkijos galva, smerkia JAV karinius veiksmus Vietname.

Savo pamoksle gydytojų profesijai, Wyszynski pareiškė, kad "yra viena tauta, milžiniškomis bombomis sutrempiama į purvą... abejotinais valstybiniais sumetimais, neleidžiant jai pačiai spręsti".

Kardinolas neįvardijo, kuri tauta šitaip trempiama ir kieno bombos taip daro, bet buvo aišku visiems, kad jisai savo priekaištus taikė JAV-ėms, kurios bombarduoja komunistų įsitvirtinimo punktus Šiaurės Vietname ir komunistinių partizanų ginklų sandėlius P. Vietname.

Jisai nori, kad Vietnamo "tautai" būtų suteikta galimybė pačiai spręsti savo reikalus, — kitaip sakant, kad JAV savo kareivius iš tenai atšauktų.

Bet lenkų kardinolas užmiršta, jog Vietnamas yra suskaldytas (1954 m. susitarimu Ženevoje); kad jo šiaurinę dalį jau valdo komunistai, kurie siekia užkariauti ir pietinę dalį. Pietų Vietnamo valdžia, nepajėgdama atsiginti nuo užpuolikų, kreipėsi į JAV, prašydama pagelbos.

Jei ne Amerikos pagelba, tai komunistai jau būtų Pietų Vietnamą pagrobę — ir tada būtų atdaras kelias į Laoso ir Kambodijos pavergimą.

Šitą padėtį pagaliau suprato Vatikanas, kurio laikraštis prieš keletą dienų (kaip buvo minėta "Naujienose") aiškiai ir tvirtai pareiškė pritarimą Amerikos nusistatymui Vietnamo atžvilgiu.

Kardinolas Wyszynskis, su tuo nesiskaitydamas, pūčia į komunistų dūdą — drauge su raudonuoju Lenkijos diktatorium Wladyslawu Gomulka.

Mat, jiem abiem rūpi, kad Lenkijos valdžioje pasiliktų vakarinės žemės iki Oder - Neisse linijos ir Štetinas, kuriuos lenkai gavo iš Stalino. Ne be reikalo Gomulka (su Maskvos pritarimu) leidžia tam politikuojančiam kardinolui nuolatos važinėti į Romą.

Žymia dalim, jo pastangų dėka, velionis popiežius Jonas XXIII siekė susidraugauti su Chruščiovu bei jo žentu Adžubėjum. Tačiau dabartinis popiežius Paulius VI susigriebė, kad Vatikanas nuėjo pertoli, ir dabar bando pasukti Vatikano politiką Vakarų pusėn. Paulius mato, kad, komunizmo imperijai suskilus, Maskvos galybė smunka. Komunizmui sugriuvus, kokia padėtis būtų R. Katalikų Bažnyčios, jei vyriausioji jos vadovybė būtų iki pat tos valandos susijusi su juo glaudaus draugingumo saitais?

Bet kardinolas Wyszynskis, įbridęs iki kaklo į lenkų nacionalizmo politiką, apie tai negalvoja. Gomulka jam šiandien artimesnis, negu popiežius Paulius.

GRAŽIAI PRAĖJO BURBIENĖS BANKETAS

Praeitą šeštadienį, balandžio 3 d., Pakšto svetainėje labai gražiai buvo pagerbta ilgametė veikėja Adela Burbienė. Jos 60 metų amžiaus sukakties proga surengtas banketas praėjo gražiai ir tvarkingai. Salė buvo pilnutėlė, maistas buvo geras, kalbos buvo trumpos ir šiltos, o vėliau visų linksmybei nebuvo galo.

Žmonės džiaugėsi, kad Adelė Burbienė dar tokia stipri, energinga ir pajėgi dirbti visuomeninį darbą. Daugelis nei nežinojo, kad ši Anglijoje gimusi suvalkietė galėtų dalyvauti tokiame dideliame organizacijų skaičiuje ir pajėgtų prisidėti prie įvairių naudingų visuomeninių darbų.

Visiems buvo malonu susipažinti su Adelės Burbienės vaikais ir anūkais, kurie buvo paprašyti atsistoti ir pasirodyti. Mažai kas žinojo, kad ji būtų turėjusi tokius žentus, marčią ir tiek daug anūkų.

Atsisėdus Adelei Burbienei už stalo, A. Gintneris tuojau paprašė pradėti banketą, o Onutė Skeveriūtė padainavo "Ilgiausių metų" ir "Happy birthday". Visa salė atsistojo ir kartu dainavo. Svečiams pavalgius, Skeveriūtė ir vėl dainavo. Šį kartą ji dainavo ištraukas iš "Linksmosios našlės" ir "Dul-dul-dūdelę". Josios dainos labai patiko susirinkusiems, plojimas buvo toks šiltas, kad ji turėjo išeiti ir bisui dar kitą dainą sudainuoti. Ji gavo gražią puokštę gėlių. Būdama didelė džentelmonė, ji pasirinko gražiausią savo buketo gėlę ir nunešė už ilgojo stalo sėdėjusiai A. Burbienei. Skeveriūtei akompanavo Josephine Mileriūtė.

M. Gudelis, trumpai priminėjęs kelis svarbesnius Burbienės veiklos ir būdo bruožus, tuojau pradėjo kviesti banketan suėjusius sveikintojus. Pirmas žodis priklausė daugiausia šiam minėjimui pasidarbavusiai Julijai Sačauskienei, kalbėjusiai Suvalkiečių, Brighton Parko ir Joniškiečių draugijų vardu. Amerikos Lietuvių Piliečių Pašalpos klubo vardu kalbėjo Antanas Jusas. Lietuvių Piliečių Moterų Lygos vardu kalbėjo jos pirmininkė Marijona Zolpienė. Sukaktuvininkei ji įteikė gražią dovanėlę.

Trumpą ir šiltą žodį pasakė Dr. P. Grigaitis, Mikas Vaidyla, Aldona Daukienė ir kun. Kelpša. Trumpiausią ir daugiausią plojimų sulaukusį sveikinimą padarė Marijona Naberezienė, kalbėjusi Chicagos Našlių ir Našliukių vardu.

Eržvilko Draugiško Klubo linkėjimus ir sveikinimus perdavė pirmininkas Juozas Baličas, Žagariečių klubo vardu pirm. Povilas Masilionis, o Marquette Parko Namų Savininkų vardu pirm. Juozas Skeivys. Iš Willow Springs gauta Jeane Miller ir Bob Lee sveikinimo telegrama, o M. Gudelis perdavė SLA prezidento Povilo Dargio linkėjimus.

Daugelis žmonių norėjo žodžiu pasveikinti sukaktuvininkę, bet visų jų vardu ją pasveikino vakaro programos vedėjas ir paprašė A. Burbienę tarti kelis žodžius. Ji džiaugėsi, kad į jos sukaktuvinį banketą suėjo toks didelis žmonių skaičius ir kad apie ją tiek daug gražių žodžių pasakyta. Ji visiems padėkojo ir prižadėjo tęsti iki šio meto vestą visuomeninį darbą. Baigus kalbą, ji nupūtė visas didelio sukaktuvinio "keiko" žvakutes ir paprašė visus linksmintis ir kartu su ja džiaugtis.

George Joniko vadovaujamas orkestras, iki to meto grojęs tiktai populiarias lietuviškas dainas, užtraukė polką. Didokas skaičius jaunimo ir vyresniųjų smagiai šoko. Visą laiką buvo grojami seni ir modernūs šokiai. Baras taip pat buvo gyvas. Prie registerio sėdėjo Vengeliauskienė ir kartais Sačiauskienė. Žmonės gražiai ir tvarkingai šoko ir linksminosi iki antros valandos ryto.

Korespondentas

Muziejų vaidmuo

Pernai priėmus Sovietų Sąjungos kom. partijos nutarimą apie "muziejų vaidmens sustiprinimą", dar labiau išryškinta muziejų paskirtis: auklėti darbo žmones komunistiškai. Lietuvoje muziejų vadovai paraginti ypač šiais metais pavaizduoti muziejuose kovą su vokiečiais, klasių kovą pokario metais ir pan.

Aiškindamas muziejų uždavinius, režiminės kultūros ministerijos pareigūnas J. Kasperavičius ("Tiesa", kovo 12, nr. 59) skatina muziejus skirti didesnį dėmesį kultūros-švietimo, mokslo žinių propagandai ir, svarbiausia, politiniam darbui. Siekiama, kad muziejai dažniau organizuotų susitikimus su sovietinio revoliucinio judėjimo dalyviais, gamybos pirmūnais, meno ar mokslo veikėjais. Komjaunimo ar pionierių sueigos muziejuose — tai jau virto šių dienų Lietuvos muziejų tradicija. (E)

Beisbolininkas Duke Carmel New Yorke rodo savo pirštines, kuriomis jam sekasi pagauti paleistą sviedinį. Šiais metais jis žais New Yorko Yanki komandoje.

Lietuviški baldai

Leipcige, R. Vokietijoje, buvusioje mugėje, be kitų eksponatų, buvo parodyti ir Lietuvoje gaminami baldai. Žinoma, jie buvo eksponuoti Sovietų Sąjungos baldų pramonės skyriuje. Apie lietuviškus baldus "Tiesoje" (kovo 7, nr. 55) rašydamas, L. Stepanauskas nurodė, kad tais baldais susidomėjo lenkai, čekai ir suomiai. Dreždeno baldų gamintojams patikusi lietuviškų baldų šviesi spalva — tai esąs "pats paskutinis baldų gamintojų žodis". Pagal Stepanauską, mugės svečiai teigę, kad lietuviški baldai buvę "mažu atradimu".

Tačiau tų baldų kokybe nusiskundžiama jau ne pirmi metai. Pvz. toji pati "Tiesa" (kovo 13, nr. 60) įdėjo inž. A. Epšteino straipsnį. Jis tiesiog pažymi, kad šių dienų Lietuvoje gaminami baldai "kol kas nepatenkina išaugusių gyventojų poreikių". Lietuviškų įmonių baldai nebepuošiami raižiniais, inkrustacijomis, karnizais. Esą negerai, jog tų pačių modelių baldai parodose atrodo vienaip, o buityje — kitaip. Baldų detalėse akis rėžia klijų dėmės, įstringa stalčiai ir pan.

Visos Lietuvos baldų pramonės darbas priklauso nuo Klaipėdos eksperimentinio medžio gaminių kombinato. Pasirodo, kad klaipėdiečiai išleidžia 40% žemos rūšies faneros, kuri baldų gamybai netinka. Baldai pasirodo esą nepilnaverčiai, nes gamintojai gauna blogas spynas, rankenas, sklendes, sankabas. Dar kita blogybė — baldų pramonėje mechanizavimo bei automatizavimo lygis atsilieka nuo kitų pramonės šakų. Taigi, baldų pramonėje, pagal Epšteiną, esama daug negerovių. Gyventojai gauna blogos kokybės baldus, o parodose ar užsienio mugėse pasistengiama parodyti tik geresnius pavyzdžius. (E)

— **Rašytojai Aldonai Liobytei** vasario m. pradžioje sukako 50 m. amž. Rašytojos biografija glaudžiai susieta su Vilniumi, jo istorija ir kultūra, su teatro scena ir literatūra. Teatrui A. Liobytė yra inscenizavusi P. Cvirkos "Žemę maitintoją", A. Vienuolio "Paskenduolę", neseniai pastatyta jos "Meškos trobelė". Susidomėjusi lietuvių tautosaka, A. Liobytė paruošė pasakų rinkinius — "Gulbė karaliaus pati" ir "Nė velnio nebijau", mažiesiems skaitytojams parašė knygeles "Saulės vaduotojas", "Ežerinis", "Mėnuo saulužę vedė". A. Liobytė yra ir svetimos literatūros vertėja į lietuvių kalbą ir kelių tos literatūros pavyzdžių redaktorė. (E)

NAUJIENOSE GALI RAŠYTI KIEKVIENAS IR APIE VISKĄ

Orientališkas komplimentas

Dar ne taip seniai Paryžiuje viešėjo vienas didis Rytų kraštų potentatas — kitais žodžiais neapsakomai turtingas maharadža, kurs per iškilmes ir pokylius mėgdavo kilmingoms damoms dalinti saldainius, bet tik po vieną. Bet vieną sykį maharadža sulaužė savo taisyklę ir vienai damai davė net tris saldainius.

Dama tokiu kunigaikščio dėmesiu sužavėta neiškentė nepaklausus, dėlko jo šviesybė jai tokią malonę suteikė, vietoj vieno duodamas net tris saldainius?

Visai nuoširdžiai atsakė potentatas: — Madame, bet tamsta už visas kitas turite didesnę burną!

KO IR REIKĖJO

Veronika: — Sakyk, ką tavo vyrelis tavo gimtadieniui padovanojo?

Katarina: — Ką tas kietas kevalas dovanos! Pamanyk, prieš pat gimtadienį einu su juo pro brangenybių krautuvę, sustabdau ir gražiai primenu, kad savo gimtadieniui labai norėčiau ką nors savo kaklui ir rankoms...

Ir ką? Gavai perlų grandinę ir deimanto žiedą?

— Ale kur tau! Nupirko man visą kartoną Palmolive muilo!

Kas klausia...

Mokytojas: — Vladuk, kam klausinėji savo kaimyno? Uždavinį turi pats išrišti!

Vladukas: — Ponas, kas klausia, tas neklysta!

Dr. M. ANYSAS

KURTENA IR NERINGA

Kuršių Marios ir Užmaris nuo seniausių laikų iki šiandien

2

Beveik visi Kuršių Marių pakraščiai yra apaugę trušių juosta. Vietomis trušiai apdengia plačius pakraščio plotus. Trušiai sulaiko marių kranto išplovimą ir pamažu išaugino plačias pamario pievas. Ypačiai platūs trušių plotai randami Minijos ir Nemuno šakų žiotyse. Nėringoje randame trušių tik tose vietose, kur kopos neslinko į marias arba kur kopų slinkimas buvo dirbtinai sulaikytas. Daugel vietose, pakrantėms sutvirtinti, dar 19 šimtmečio pradžioje trušiai buvo sodinami vandenyje, t. pav. pas Kintus, Bamblę ir Soencelę. Trušių sėklos buvo įminkomos į molio gabalėlius ir šitie pavasarį parinktose vietose metami į vandenį. Kai kuriose vietose, pav. pas Stariškę, dar 19 šimtmečio pradžioje, trušių plotas buvo labai siauras.

Trušiai turėjo žymios reikšmės krašto ūkiškame gyvenime. Rudens metu trumpai prieš marių užšalimą, kai marių vanduo pasiekia žemiausią stovį, trušiai tam tikrais dalgiais buvo kertami. Paskui kirtėjo ėjo rinkikas, kuris trušius rinko, valė ir į pėdus rišo. Trušiai buvo išvežami į krantą ir sustatomi kupetose, iš kur buvo parduodami kapomis stogų dengimui. Kadangi trušių stogai ilgiausiai laikė apie 50 metų, jais daugumoje buvo dengiami stogai vietoje šiaudų.

Jeigu dėl aukšto vandens stovio trušius nebuvo galima kirsti dalgiais, tuomet jie buvo kertami ledui užšalus taip pat dalgiais arba ir specialiai padirbta *stūme*. Jie taip pat buvo valomi ir rišami į pėdus. Dalgiais kirstieji trušiai skaitėsi vertingesniais, nes jie buvo ilgesni ir jų galai nebuvo sutriuškinti.

Plačios Kuršių Marių apylinkių pievos buvo ideali dauginimosi vieta strazdams (štarams). Jų kasmet priaugo dideli skaičiai. Vakarais tūkstantiniai būriai strazdų sulėkdavo į trušynus pernakvoti. Dėl savo svorio jie sulaužydavo didelius plotus dar nesukietėjusių trušių, kurie vėliau mažai tiko stogų dengimui.

Žvejybos tvarkymas

Kaip iš istorijos žinoma, žvejyba, medžioklė ir gintaro rinkimas Kryžiuočių riterių ordino buvo reguliuojama. Žvejojimas viešuose vandenyse be tam tikro leidimo ir mokesčio sumokėjimo buvo draudžiamas. Žemės nuosavybes tvarkant, kai kurie Kuršių Marių ir upių buvę dvarai arba stambesnieji ūkiai iš tuometinės valdžios gavo amžiną, žemės knygose įrašytą, teisę su tam tikru skaičiu tinklų tam tikrais laikais žvejoti. Dar ligi antrojo pasaulinio karo galo tebeegzistavo šitos teisės.

Antrąją kategoriją sudarė pakankamai žemės savo šeimų pramitimui neturintieji pamario kaimų gyventojai — mažažemiai, kurie prašant galėjo iš valdžios gauti teisę su apribotu tinklų skaičiumi tam tikrose vietose ir laiku žvejoti. Šitą teisę jie gavo ligi kol jie toje vietovėje gyveno ir pajėgė savistoviai žvejoti, reiškia be kito žmogaus pagalbos.

Žvejybos priežiūra

Kuršių Mariose buvo stipri valdiška žvejybos priežiūra. Labgavoje rezidavo vyr. žvejybos prižiūrėtojas, mažesnėse vietose buvo žvejybos prižiūrėtojai. Šiaurinėje Kuršių Marių dalyje tokio prižiūrėtojo buveinė buvo Juodkrantyje, Nidoje, kurį laiką ir Ventėje. Ankstyvesniais laikais šito prižiūrėtojo vieta buvo sujungta su Kuršių Marių pakrantyje, tarp Kintų ir Ventės kaimų esančiu Muižės dvaru (vokiškai Feilenhof). Dvaro rūmai turėjo aukštą bokštą, iš kurio prižiūrėtojas galėjo apylinkinius vandenius apmatyti. Dar kai kuriose žvejų dainose minima ana vietovė ir rūmų bokštas.

Valdžia nustatydavo žvejybos taisykles, žuvų saugojimo laiką, tinklų tankumą, žvejojimo vietas ir laikus. Buvo uždrausta žvejoti nepriaugusias žuvis. Žvejybos priežiūra apėmė ir kontrolę turguose, bet žvejybos prižiūrėtojai labai retai tepasirodydavo šitose vietose.

Kuršių Marių valtys

Didžioji kurnų ir kiudelių žvejyba išvystė per šimtmečius atskirą valčių ir burių tipą, kuris sutinkamas tik šitame vandenyne. Didžiosios kopininkų valtys, kaip pamario gyventojai jas vadindavo, buvo stipriai iš ąžuolinių lentų statytos su dviem stiebais ir aukštomis burėmis, kurios buvo palaikomos pozicijoje taip vadinamo *ardomo*. Valtį prie vėjo laikė stipri *šluža*, buvo vairojama stipraus *rūdėlio* (vairo), kurį pozicijoje laikė stiprus ąžuolinis su geležimis apkaustytas *elmentas*. Valtyje buvo denys; valties priešakyje buvo didžioji, o užpakalyje mažoji *paragė*. Priešakinėje paragėje buvo galima miegoti. Esant silpnesniam vėjui buvo iškeliamas trikampis *fokas*. Kad burės geriau vėją laikytų, jos buvo sulaistomos vandeniu tam tikra *pilta*.

Ant didžiojo stiebo kiekviena didelė valtis turėjo skardinę vėliavą su savo kaimo spalvomis ir ant burių ir pačios valties buvo sutrumpintomis raidėmis pažymėtas kaimas ir žvejybos leidimo numeris. Nėringos žvejai savo vėliavas dar papuošdavo visokiais išraižymais ir figūromis. Jos atrodydavo kaip tikras meno kūrinys. Kai kurios žvejų šeimos turėjo savo šeimynius ženklus — herbus, kurie kartojosi šeimos valčių vėliavose.

Mariogalio kaimai turėjo didesnes valtis, tik jos nebuvo skirtos žvejybai, bet daržovių kėlimui į Klaipėdą, Tilžę, Labgavą, Karaliaučių. Jos buvo vadinamos *reizinės*. Jomis buvo keliamas ir šienas iš sunkiai prieinamų pievų.

Žvejai — *kopininkai* buvo drąsūs jūreiviai, geri navigatoriai, kurie ir nakties metu Kuršių Marių dalis pažindavo kaip savo kišenes. Valtys buvo stiprios, pakeldavo net audras ir labai mažai atsitikimų tebuvo, kad koks žvejys būtų skendęs audros metu.

Kuršių Marios žiemos metu

Lapkričio mėnesio pabaigoje arba gruodžio mėnesio pradžioje Kuršių Marios užšaldavo. Normaliomis žiemomis ledas išeidavo tik kovo mėn. pabaigoje arba vėliausiai balandžio pradžioje. Užšalimą pagreitindavo didesnis sniego iškritimas, kuris numušdavo vandens temperatūrą. Įdomu, kad užėjus šalčio bangai, seklesnėse vietose vanduo pradėdavo šalti iš dugno ir kaip ižas iškildavo į vandens paviršių, tuo greitai sustabdydavo vandens bangavimą ir pagreitindavo užšalimą. Prie minus 10 laipsnių Celsiaus, Kuršių Marios užšaldavo per savaitę ir greitai pasirodydavo pirmieji kopininkai — žvejai pamario kaimuose su žuvimi. Buvo sena žemininkų patarlė: Jeigu ledas laiko varną, jis laikys ir kopininką.

Kuršių Marių ženklinimas

Vasaros metu Kuršių Marių vandenys buvo ženklinami atskirais ženklais: raudonomis bojomis garlaiviams; raudonais plaukiančiais stiebais nužymimi žvejojimo vietų rubežiai. Trumpai prieš užšalimą šitie vandens ženklai būdavo išimami.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite Dienrašti "Naujienas"

DR. ANNA BALIŪNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telef.: PRospect 8-3229
Rezid. telef.: WAlbrook 5-5076
Valandos: kasdien nuo 10 ligi 12 val. iš ryto ir nuo 7 ligi 9 val. vak. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Telef.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
PR 6-1795 arba 312-695-0533
425 N. LIBERTY ST. R. 25
ELGIN, ILLINOIS
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmad., ketvirtad. nuo 1—4 ir 7—9, antrad., penktadienį nuo 1—5, treč. ir šeštadienį tiktai susitarus.

Ofiso telef.: VIrginia 7-0036
arba 776-4269
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Akušerija ir moterų ligos
4157 ARCHER AVENUE
OFISO VALANDOS:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet. Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414, rez. RE 7-6867
DR. BR. GAIŽIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1—3 ir 6—8 val. po pietų kasdien. Šeštadieniais 1—4 val. p. p. Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1—4 popiet ir 6—8 val. Treč. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso tel.: POrtsmouth 7-6000
Rezid. telef.: GArden 3-7278

GRovehill 6-1595
DR. ALDONA A. JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadeinius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

DR. A. KAVALIŪNAS
VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
2300 W. 51st STREET
Ofisas: PRospect 6-1795
Rezid.: TRiangle 3-0281
Priėmimo valandos: Pirmad., Antrad., Ketvirtad. ir Penktad. 2—4 val. p. p. ir 6—9 val. vak.
Kitu laiku pagal susitarimą.

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmad., ketvirtad. 5-8 val. vak., antrad., penktad 1-4 popiet.
Priiminėja tik susitarus

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9—11 val. ryto ir nuo 4—8 val. po pietų. Šeštad. nuo 9:00—2:00 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

Phone: NEvada 8-7048
DR. A. MONTVIDAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Room 322
4010 WEST MADISON STREET
CHICAGO, ILL. 60624
Valandos: kasdien nuo 10 ryto iki 3 p. p. Vakarais: pirmad. ir ketvirtad. nuo 6 iki 8 val. vakaro.

Ofiso telef.: CLiffside 4-2896
Rez. telef.: WAlbrook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
Bendra praktika ir chirurgija specialiai
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 SO. ASHLAND
Savaitės dienomis priėmimo valandos 2—4 ir 6—8 val. vak.
Šeštadieniais 2—5 val. vak.
Trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta. Ligonius priima tik susitarus telefonu.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223 arba PR 6-5577
OFISO val.: pirmad., antrad., trečiad. ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
Rezid. telef.: Gibson 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HE 4-2123 Jei neatsiliepia, tai telef. GI 8-6195 arba GI 8-6198

LIUOSYBĖS NAMO REIKALAI

Lietuvių "Liberty" (Liuosybės) namo bendrovės metiniam šėrininkų susirinkimui buvo siunčiami atvirukai "saviesiems" (atseit, tiems, kurie pritaria Maskvos linijai) tik prieš tris dienas iki susirinkimo 1964 m. gruodžio 17 d. Nesaviškiam šėrininkui kvietimai - atvirukai ėjo su klaidinančia data (tai įrodė advokatas Kal susirinkimui). Be to, adv. Kal įsakmiai įspėjo vadinamuosius "progresyvius" (o, kaip žinia, "progresyviais" vietos raudonųjų laikraštis vadina tuos, kurie yra jo rėmėjai), kad jie "nedarytų klaidų ir bereikalingų išlaidų, nes bendrovės direktoriai negali būti išrinkti vien tik rankų pakėlimu. Rinkimai, kaip įstatymai reikalauja, turi būti pravesti atsižvelgiant į šėrus."

Tai reiškia, jog vieną šėrą turįs asmuo negali turėti tokią pat teisę balsavimo metu, kaip asmuo, turįs penkis ar dešimt šėrų.

Advokatas pabrėžė, jog pirktų šėrų negalima sunaikinti.

Direktorius - manadžerius - dženitorius M. Butwell susirinkime verkšlendamas aiškino, kad trijų dypukų šėrus sunaikinęs.

Mat, iš naujų ateivių atsirado keli asmenys, kurie pirko šėrus ir padavė gaspadoriui Butwellui perrašyti jų vardu. Naujieji šėrininkai dėl jų šėrų sunaikinimo iškėlė bylą ir visą reikalą pavedė advokatui ir teismui išaiškinti. Atrodo, kad tie vadinamieji "progresyviai ar pažangieji" bus į kilpą įkliuvę.

Iki šiol "progresyviai" šeimininkavo kaip jiems patiko, nes niekas nedrįso jiems rimtai pasipriešinti. Reikia manyti, jog ateityje jie to nebegalės daryti. Vadinasi, nebegalės svetainės kontroliuoti ir joje šeimininkauti.

Į susirinkimą atvyko ir Vilnies štabas su savo palydovais bei jam prijaučiančių organizacijų įgaliotiniais. Maskvos davatkų ir pusdavatkių skaičius siekė apie 30 asmenų. Jie turi gal 5 nuošimčius visų bendrovės šėrų, tačiau kontroliuoja Liuosybės svetainės namą. O tai dėl to, kad visi kiti šėrininkai (turį gal per 90 nuošimčių šėrų) iki šiol nebandė tai mažai grupelei pasipriešinti. Kadangi buvo balsuojama "nuo galvos", tai "pažangieji" sumobilizuodavo savuosius ir sudarydavo daugumą.

Gaspadorius M. Butwell tvarkydavo salę pagal savo nuožiūrą. Iš lietuvių už didžiąją salę jis reikalaudavo $105, o už mažąją — $40. Tuo tarpu kitataučių parengimams jis didžiąją salę išnuomodavo už $35, o mažąją — $20.

"Pažangieji", kurie kontroliuoja Liuosybės namą, sumanė jį parduoti kitataučiams, arba bent ją atremontuoti. Kai dėl remonto, tai jie susigriebė per vėlai, kaip atrodo, namo stogas jau kiauras, nes lubų dažai pasisiausę, gali nukristi tinkas. Sienos daug metų nedažytos, grindys nuo kramtomosios gumos guzuotos, laiptai braška. Ima baimė, kad su visais laiptais nugarmėsi žemyn. Vandens šildymo sistema per 40 metų lopoma. Namui atremontuoti reikia daug pinigų.

Liuosybės namo valdovai save vadina direktoriais, menadžeriais, prezidentais ir kitokiais vardais. Noriu paklausti, kokiu būdu jie pateko į tuos postus? Ar jie atstovauja daugumui šėrų, kaip įstatymai to reikalauja? Esu tikras, jog ne.

O jeigu jie neatstovauja daugumui šėrų, tai daugumą šėrų turintys asmenys ir organizacijos turi pareikšti savo valią ir pagaliau sutvarkyti Liuosybės namo reikalus.

Breive J.,
Liberty namo šėrininkas

Tel. Ofiso: [illegible] 5800; rez. PR 6-4250
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampas Halsted ir 35-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p. Trečiad ir sekmadieniais uždaryta

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Telef.: PRospect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI
DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
30 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8, Treč. uždaryta. Penkt. ir šešt. 10—2 val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
4455 So. CALIFORNIA, YArds 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Valandos: 1 v. p. p. iki 8 val. (trečiad. uždaryta), šeštad. 10 ryto iki 1 p. p.

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
R. ŠERĖNAS
2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituanica Avenue
Tel.: FRontier 6-1882

GRADINSKAS
"MARGUTIS"
VEIKIA TIK FM BANGOMIS.
PAS MUS — VIRŠ ŠIMTO VISOKIŲ RADIJŲ.
2512 W. 47 ST. • FR 6-1998
TV • Hi-Fi • VĖSINTUVAI

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA, 1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10—11 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEmlock 4-2413
7159 SO. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Vilnietei Paulei Ancevičienei

Ponia Paulė Ancevičienė atsiliepė š. m. Naujienose 71 nr. į mano straipsnelį "Vienybę pavarčius" ir vietoje šikšniaus duoda atsakymą: "Nenusiminkime. Daug okupacijų pergyvenom, pergyvensim ir šitą" (Atseit, tautininkų P. A.).

Tai buvę išsitarta vieno patrioto žurnalisto viename 1939 m. susirinkime.

Vistiek man atrodo, kad ponia Ancevičienė maišo dvi sąvokas, — partinę ir tautinę. Ten rašoma ne apie tautininkus, bet apie "be galo brutalų elgesį" lietuvių "iš anapus" "kauniečių" su lietuviais inteligentais ir mažumomis.

Albinas Žukauskas, rašydamas į Vienybę apie Marcelino Šikšniaus veiklą, atiduoda ir savo duoklę duondaviams — kompartijai. Vienybėje gavęs vietos porina: "kai kuriais atvejais gal net žiauresnė negu baltalenkių okupacija".

Taigi, tik dabartinę padėtį laiko pilnu Lietuvos, lietuvių ir kitų mažumų išlaisvinimu. Negaliu prileisti, kad ir ponia Ancevičienė dabartinę Lietuvos bei lietuvių padėtį laikytų "išlaisvinimu". *St. Juškėnas*

Golfininkas Sam Snead laimėjo Greensboro golfo žaidynes.

SLA Pirmosios Moterų kuopos sukaktis

Šiuo pranešu visiems SLA nariams, kad SLA 208-tosios pirmosios moterų kuopos auksinis jubiliejus bus švenčiamas 1965 m. gegužės 2 dieną. Parengimas-banketas įvyks puošniame Orchid Room, Martinique patalpose, 2500 West 95th Place. Prasidės su "cocktails" 5:30 val. popiet. Paskui seks vakarienė 6:30 val. vakare. Bus įdomi, trumpa programa ir dovanos. Kaina tiktai $5 asmeniui.

Ši SLA pirmoji moterų kuopa buvo įsteigta 1915 kovo 1 d. Kuopa yra atlikusi daug labai naudingo darbo visuomenės labui.

Šio rengimo komisijos pirmininkė yra darbščioji ir virš dvidešimt metų einanti finansų sekretorės pareigas Ms. Anna Jagiella, 3052 West 63rd St. Tel. GRovehill 6-9457. Pas ponią Jagiela galima užsakyti ir gauti biletus.

Visi SLA nariai ir geros valios lietuviai kviečiami dalyvauti šiame gegužės 2 dienos parengime. Užtikrinu, kad nesigailėsite. *Nora Gagis*

Mariner IV nuskrido 201,508,760 mylių

Praėjusių metų gale iššautasis sparnuotas 575 svarų aparatas Mariner IV per 4 mėnesius jau nuskrido 201,508,760 mylių ir ateinančios liepos 14 dieną turi praskristi pro šalį per 5,400 mylių nuo Marso paviršiaus. Tą dieną Marsas bus atstu nuo žemės per 134,000,000 mylių, o Mariner, skrisdamas po 33,388 mylias per valandą, bus padaręs apie 350,000 mylių kelionę. Mat, taikant į Marsą, Mariner IV turi skristi labai didelį išlenktą pusratį, kas žymiai pailgina kelionę. Jei viskas gerai seksis, o kol kas sekasi gerai, tai Mariner persiųs žemei daug Marso nuotraukų, padarytų tikrai iš arti.

● Vyrai bijosi žaibo ir žmonos, o žmonos bijosi tik perkūno.

MIRĖ F. C. MARTINKUS

Scottville, Mich. — Kovo 21 dieną Ludingtone mirė Frank C. Martinkus, pasirgęs tiktai dvi dienas. Jis gyveno 605 S. Washington Avenue; susirgo, buvo nuvežtas į Paulina Stearns ligoninę ir ten nuo mirties jo jau neišgelbėjo. Jeigu jis būtų dar bent porą savaičių pagyvenęs, tai būtų galėjęs kartu su draugais atšvęsti savo 88 metų sukaktį.

Pranas C. Martinkus gimė 1877 m. balandžio 1 dieną Lietuvoje. Ten jis vedė savo jaunatvės draugę Petronelę Kamtautaitę. Jiedu Amerikon atvažiavo 1903 metais. Iki 1914 metų jiedu gyveno Chicagoje, o vėliau abu atvyko į Ludingtoną, kur jis 10 metų dirbo Morton druskos bendrovėje.

Martinkai buvo įsigiję didoką farmą ir kelis metus vykusiai vertėsi. Velionis paliko du sūnu: John ir Williams Martinkus, gyvenančius Chicagoje, ir dukterį Oną Schneider (su šeima), gyvenančią Ludingtone. Paliko 8 anūkus ir 16 proanūkų.

Visus laidotuvių reikalus tvarkė Plowe koplyčios savininkas. Velionis palaidotas Pere Marquette kapinėse.

Tebūna jam lengva šios šalies žemelė. *Vincas Pilypas*

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

— **Joniškiečių Labdaros ir Kultūros** klubo susirinkimas įvyks balandžio 6 d. 8:00 val. vak. Vengeliausko salėje, 4500 So. Talman Ave. Visi nariai maloniai kviečiami atsilankyti. Po susirinkimo įvyks draugiškas narių pobūvis ir vaišės.
M. Urbelis, nut. rašt.

— **SLA 36-tos kuopos** mėnesinis susirinkimas įvyks trečiadienį, balandžio 7 dieną Chicagos Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St., 7:30 val. vak. Visi nariai ir narės kviečiami į susirinkimą. Jeigu dar neužsimokėjote mėnesinių mokesčių, tai būtinai užsimokėkite šiame susirinkime.
A. Kaulakis, fin. rašt.

— **Eržvilko Draugiško klubo** susirinkimas įvyks trečiadienį, balandžio 7 dieną Vengeliausko salėje, 4500 So. Talman Ave., 8:00 val. vak. Visi nariai prašomi dalyvauti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti.
Adela Burba, rašt.

— **Bridgeporto Namų Savininkų Dr-jos** mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, balandžio 6 d., Chicagos Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St., 7:30 val. vak. Visi nariai ir narės kviečiami į susirinkimą.
A. Kaulakis, rašt.

A. A.

GUST RADZIUS

Gyv. 7320 So. Campbell Avenue

Mirė 1965 m. balandžio 3 d., 11:30 val. vakarą. Gimęs Lietuvoje, Varnių mieste.

Amerikoje išgyveno 64 metus.

Paliko nuliūdę: žmona Stella, pagal tėvus Budžius, duktė Virginia Nelson, žentas Donald, anūkas Robert, sūnus Robert, du broliai: Joseph Radzius, Fritz Radžius ir jo žmona Stella, dvi seserys: Antoinette Kaupas ir Helen Rogers, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 West 71st Street.

Trečiadienį, balandžio 7 dieną 10:00 val. rytą bus lydimas iš koplyčios į Gimimo Pan. Švenčiausios parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Gust Radzius giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Žmona, duktė, žentas, sūnus, marti ir kiti giminės.

Laidotuvių Direktoriai Petkus ir Sūnus. Tel. GR 6-2345.

VISI LIETUVIAI, KAIP PAVIENIAI, TAIP IR ORGANIZACIJOS, DRAUGIJOS — PAREMKITE SAVO AUKOMIS "NAUJIENŲ" MAŠINŲ FONDĄ. JŪSŲ SKUBI AUKA PASPARTINS "NAUJIENŲ" TOBULĖJIMĄ.

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje gražiausios gėlės ir vainikai, antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1226

LOVEIKIS
Telegrafu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

John F. Eudeikis
Laidotuvių Direktorius
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 — 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st STREET
Telef.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th AVE., CICERO
Telef.: TOwnhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NARIAI
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Associacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone; OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

Dargio ir Mončio parodos atidarymas

Daug žmonių atsilankė

Praėjusį šeštadienį, balandžio 3 d. 7 val. vakaro Čiurlionio galerijoje Chicagoje atidaryta dail. tapytojo - grafiko Alfonso Dargio ir skulptoriaus Antano Mončio paroda. Dargis išstatė 36 darbus, o Mončys 15 nedidelio formato skulptūrų: vienos iš medžio, kitos Bronzos.

Punktualiai 7 valandą prisipildė pilna Čiurlionio galerija svečių, dar daugiau, negu praėjusios dail. K. Žoromskio parodos aitdaryman.

Parodos rengėjų Liet. jūrų skautijos Korp! "Gintaro" atstovas pakvietė dail. Alg. Kurauską atidaryti parodą su paskaita. Kurauskas trumpai, bet aiškiai ir konkrečiai apibūdino abiejų dailininkų atsiekimus, kad jie priklauso tai pačiai epochai, kurioje gyvename, bet ir vienas ir antras užsiangažavęs atsakingam kūrybiniam darbui nuo pat mokyklos laikų. Dail. Alf. Dargis Lietuvoje priklausė aktyviųjų dailininkų grupei "Forma". Jis yra tapytojas, grafikas, dekoratorius. Skulptorius Mončys, jaunosios kartos atstovas, mokėsi lietuvių įsteigtoje Freiburgo meno mokykloje ir yra josios absolventas. Paskui išvykęs į Paryžių, kur ir dabar tebegyvena. "Visus mus išeivius, išsisklaidžiusius po pasaulio kontinentus, jungia viena dalia", sako prelegentas. Meno vertybės yra belaikės, paliečiant ir tokias meno sritis, kur menas išplaukia iš gyvenamo laiko, iš talentų ir originalumo. Toliau dail. Kurauskas ir parodos lankytojams patarė sutikti meno šventę pasiruošus, reikia įsigilinti į meno kūrybą, glaudžiau įsijausti ir pastudijuoti kūrėjo darbą.

Po paskaitos dail. Alf. Dargis padėkojo parodos rengėjams, svečiams, taip gausiai atsilankiusiems ir įvertinusiems jo ir kol. Mončio pastangas.

Toliau susirinkusieji vaišinosi kavute, pyragaičiais bei tortais, kurių rengėjai nepaišykštėjo. Ilgą vakarą galerijoje tęsėsi bruzdėjimas, pokalbiai, paveikslų bei skulptūros vertinimas.

Jury komisija atrinko Ant. Mončio bronzos skulptūrą "Architektas" Čiurlionio galerijai. Beje, buvo numatyta ir dail. Dargio vieną kūrinį atrinkti Čiurlionio galerijai, bet komisijos darbas atidarymo metu nebuvo baigtas. Dargis jau antrą kartą lankosi Čiurlionio galerijoje, o Mončys debiutuoja.

Apie parodą reikia pasakyti, kad ji tikrai gera, bet vertinimo žodį tegul taria specialistai. Mano nuomone, geresnės parodos vargu greit besulauksime. Mums tenka tiktai pasidžiaugti, kad turime pajėgių menininkų, kaip Dargis ir Mončys.

Paroda baigsis balandžio 11 dieną. Atdara kasdien nuo 7 v.v. iki 9 v.v. Savaitgaliais nuo 12 iki 9 val. vak. Adr. Čiurlionio galerija, Jaunimo Centras, 5620 So. Claremont Ave.

Platesnis parodos aptarimas bus šį šeštadienį kultūriniame priede. *Koresp.*

Pirmoji amerikietė jau tikra karalienė

Praeitą sekmadienį iškilmingai buvo apvainikuotas Sikimo princas maharadža Palden Thondup Namgial ir prieš 2 metus ir 2 savaites jo vestoji amerikietė, New Yorko madistė Hope Cooke. Jiedu nuo tos dienos perėjo į dievų kategoriją, gavo aukso karūnas ir sėdosi į po tėvo Tashi Namgyal mirties 1963 m. gruodžio 2 d. tuštėjantį sostą.

Sikkim karalystėlė yra Himalajų kalno viršūnės Kančenjunga papėdėje, turi 2,818 ketvirtainių mylių teritorijos ir vos 170,000 piliečių. Maharadžienė-karalienė Hope mokosi abiejų vietinių kalbų Bhutani ir Napali ir žada rašyti savo karalystės istoriją!

LEO'S SINCLAIR SERVICE
Leonas Franckus, Sav.
Stabdžiai, sankabos, transmisijos — (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing.
5759 So. WESTERN AVE.
Tel. PR 8-9533

S-T-R-E-T-C-H YOUR DOLLARS
Call: Frank Zapolis
3208½ W. 95th St.
GR 6-4339
GA 4-8654
STATE FARM MUTUAL AUTOMOBILE INSURANCE COMPANY

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus.
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,
Chicago 32, Ill. Tel. YA 7-5980

SIUNČIAMI SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS.
DIDELIS PASIRINKIMAS MEDŽIAGŲ IR KITŲ PREKIŲ.
EXPRESS GIFT PARCEL CO.
3320 S. HALSTED ST.
LA 3-2021
L. KAVALIAUSKIENĖ
Atidaryta darbo dien. 9—6 val.
Pirm. ir ketvirt. 9—9 val. vak.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Kalėjimo atostogos

Keturi Lojolos universiteto profesoriai pasiūlė Cook apskrities kalėjime įvesti smulkiems nusikaltėliams "dienines paroles", tai yra tokią bausmę, kur nuteistieji dienos metu galėtų laisvai eiti į darbą, o nakties metu ir savaitgaliams grįžtų į kalėjimą. Panaši sistema esanti išbandyta Wisconsin ir su geromis pasekmėmis.

Chicagoj organizuojamos "be smurto" demonstracijos

Dr. Martin Luther King, civilinių teisių sąjūdžio vadas, pareiškė, kad nesmurtingos (non - violent) demonstracijos bus daromos ir Chicagoje, ir prasidės pietinėje miesto dalyje. Tuo reikalu sekmadienį įvyko apie 170 religinių ir civilinių teisių vadovų susirinkimas. Demonstracijos būsiančios vykdomos prieš esamus trūkumus gyvenamų butų, darbo ir švietimo srityse.

Kviečia padėti statyti, o ne vien demonstruoti

Illinojaus gubernatorius Otto Kerner sekmadienį Chicagoje pareiškė, kad civilinių teisių vadai, kurie atvyksta į Chicagą, yra kviečiami "ne demonstruoti, o padėti mums statyti bendruomenę, kurioje kiekvienas galėtų gyventi ir būti patenkintas".

"Mes kviečiame geros valios žmones, kurie nori atsikelti į mūsų valstybę, sėstis ir išdiskutuoti su mumis mūsų problemas. Mes Illinojuj esame padarę daug pažangos, tik neužtenkamai ir ne gana greitai", jis pasakė.

Sudegė 8 vaikai

Lockporte, Chicagos pietvakarių užmiestyje, 4 metų vaikas rytmetį atsikėlęs į popierių pilną krepšį įmetė degantį degtuką ir liepsna taip greit išsiplėtė, kad tame name gyvenusios Mrs. Irene Harris sudegė 7 vaikai nuo 2 metų iki 15 metų amžiaus; kitos Mrs. Kay Hollins sudegė vienas šešių savaičių amžiaus vaikas.

Du baltieji Chicagoj nušovė negrą mokinį

Šeštadienį žaidęs su draugu savo kieme, 1117 16th street, keturiolikametis berniukas, 7 skyriaus mokinys, dviejų baltųjų vyresnio amžiaus asmenų buvo dukart peršautas iš .22 kalibro pistoleto. Viena kulka berniukui perkirto širdies arteriją ir nugabenus į ligoninę jo gyvybės išgelbėti nebepavyko. Du jauni vyrai su .22 kalibro revolveriu buvo suimti, bet žuvusiojo berniuko draugas jų neatpažino ir jie bus kaltinami tik netvarkingu elgėsiu ir nešiojimu ginklo be leidimo.

Ir liūtams pasitaiko

Linkolno parko žvėryne, Chicagoje, 6 metų amžiaus liūtė Leona pagimdė tris liūtukus. Tai esanti pirmoji liūtė, pagimdžiusi šiame zoologijos sode. Kadangi motina buvo "labai nervuota", žvėryno tarnautojams nepasisekė nustatyti naujagimių lytis, todėl ir vardų dar negalėjo duoti.

Jaunieji mokslininkai

Mokslo ir Pramonės muziejuje sekmadienį baigėsi nuo trečiadienio vykusi Chicagos ir apylinkių pradžios ir aukštesniųjų mokyklų mokinių mokslo darbo paroda, kurioje dalyvavo iš daugiau negu 10 tūkstančių mokslo projektų iš daugiau kaip 550 mokyklų atrinkti geriausieji 248 eksponatai.

Pirmąją dovaną laimėjo Lane technikos mokyklos mokinys 16-metis Dennis Heihal už eksponatą, pavadintą "Functions of Several Complex Variables". Antrą premiją gavo Mather aukšt. mokyklos mokinys Arnold Greenberg, 13 metų, už projektą vad. "Metalo ionų poveikis į žiurkių augimą".

Septinto skyriaus pradžios mokyklų mokinių laimėjusių tarpe yra ir vienas lietuviukas: Albert Sanowskis, 7321 South Shore drive.

Papigintas maistas neturtingom šeimom

Dalyvaujant federal., Illinojaus ir miesto pareigūnams, agrikultūros sekretorius Orville Freeman praeitą penktadienį įvedė Cook apskrityje, tai yra Chicagoje, federalinių maisto kortelių (food stamps) programą.

Pirmoji už tokias korteles pirkosi maisto Mrs. Eleanor Barnstable, gyv. 1025 N. California Ave., šešių nepilnamečių vaikų motina. Už $95 ji gavo $131 vertės maisto produktų.

Tokias korteles galės gauti mažas pajamas turinčios šeimos ir gaunančios labdaros paramą, bet ne tos, kurios gyvena iš valdinės šalpos. Vidutiniškai už $10 vertės maisto produktus tokios šeimos mokės $6.50, gi likusius $3.50 primokės federalinė valdžia.

Cook apskr. valdininkai apskaičiavo, kad iki šių metų galo tokias korteles naudos apie 75,000 viešą paramą gaunančios Cook apskrities šeimos (viso apie 200,000 asmenų) ir nuo 20 iki 25 tūkstančių mažų pajamų šeimų, kurios jokios viešos pašalpos negauna.

Pavasaris jau ne už kalnų, todėl moterims jau ruošiami įvairūs pavasariniai drabužiai. Paveiksle matome puikų megztuką.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

ASSEMBLERS
Light Bench Work
★
NO PIECE WORK
★
STEADY EMPLOYMENT
★
TOP PAY
★
MODERN PLANT
★
Apply in Person
THE SCAM INSTRUMENT CORP.
7401 N. Hamlin
SKOKIE

WOMEN — ASSEMBLERS
Experienced in light assembly, must be steady workers, paid vacations, paid holidays and insurance.
Good transportation.
UNITED STATES CAMERA CORP.
3505 N. ELSTON AVE.
Tel. 478-9655

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių
SAVININKUI REIKALINGAS VYRAS ar moteris dirbti restorane. Geras atlyginimas. 3465 SOUTH MORGAN.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

Paskolos, perkant namus, daromos ilgiems terminams ir žemais nuošimčiais mėnesiniais išsimokėjimais.
Dėl visų informacijų, kreipkitės į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. VIrginia 7-7747

PUIKUS NAMAS, 2 butai, 2x4 kamb., atskiri šild., modernios vonios, naujas garažas. $13,900.
6 KAMB. MODERNUS MŪRAS, nauja vonia, kab. virtuvė, naujas gazo šild., arti M. Parko. $17,950.
2 BUTŲ NAMAS, 2 po 6, central. gazo šildymas. $21,500.
7 KAMBARIŲ MŪRAS, gazo šildymas, platus lotas, 55 ir Kedzie. — $14,200.
NAUJAS 5½ KAMBARIŲ MŪRAS. Modernus. Arti mūsų. $17,000.
4 KAMBARIŲ MŪRAS. Gazo šildymas, garažas. 55 ir Pulaski. $17,000.
MODERNUS 6 KAMBARIŲ MŪRAS, 2 vonios, 60 pėdų lotas, 2 mūro garažai. 64 ir Pulaski. $35,000.
6 KAMBARIŲ NAMAS, naujas gazo šildymas, garažas. 65 ir California. $14,900.
2 BUTŲ MŪRAS, 2 po 6, sausas rūsys. Garažas. Arti ofiso. $27,900.
4 BUTŲ MŪRAS. Naujas gazo šildymas. Apie $5,000 nuomos. 55 ir California. $39,500.
3 LOTAI, šalia Marquette Parko. Tinka apartamentiniam namui statyti. $16,000.
NAUJA TAVERNA ir butas Marquette Parke. $43,000.
VISADA TURIME GERŲ NAMŲ.
K. VALDIS REAL ESTATE
2458 W. 69th St. — Tel.: RE 7-7200 — RE 7-8534

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
PAJAMŲ MOKESČIŲ BLANKŲ IŠPILDYMAS — INCOME TAX SERVICE
BUTŲ NUOMAVIMAI.
DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMO REIKALAIS
BELL—REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

TURIME ŠIMTUS NAMŲ CICERO, BERWYN, RIVERSIDE IR KITUOSE VAKARINIUOSE PRIEMIESČIUOSE. MŪSŲ ĮSTAIGOJE JŪS GALITE IŠSIRINKTI JUMS PATINKAMĄ NUOSAVYBĘ IŠ KATALOGO.
VIENINTĖLIAI IŠ LIETUVIŲ PRIKLAUSOME PRIE M. L. S.
ŠATAS REALTY
4936 WEST 15th STREET CICERO, ILLINOIS 60650
Office: OL 6-2233 Residence OL 2-8907

DIDŽIAUSIAS IR GERIAUSIAS NAMŲ IR BIZNIŲ PASIRINKIMAS
• APDRAUDA • NOTARIJATAS •
LEONAS REAL ESTATE
2735 West 71st Street WAlbrook 5-6015

PERKAME, PARDUODAME, MAINOME įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskolą. visokeriopą apdraudą, veikia not. ntas.
NORVILA
REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 West 59th Street
PRospect 8-5454

COTTAGE, 4 kamb., pilnas rūsys, autom. šildymas, apyl. 24 ir Spaulding. $6,000. Garažas.
SVOBODA, 3739 W. 26th St.
LA 1-7038

LIKERIO IR MAISTO KRAUTUVĖ, gražus namas su 4 kamb. butu, didelis gražus aptvertas sklypas, graži krautuvės patalpa, daug galimumų plėsti biznį, ramioje lietuvių kolonijoje — Brighton Parke. Proga darbštiems lietuviams.
ŠIMAITIS REALTY
INCOME TAX SERVICE
2737 W. 43rd STREET
Tel. CL 4-2390

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

NUTEKĖJIMO VAMZDŽIAI IR RINOS
Patyrusių specialistų nauji ir taisymo darbai. Įvairūs stogai ir kaminai. Dažymas iš lauko pusės.
A. ABALL ROOFING
Įkurta prieš 50 metų
Skambinkit
LA 1-6047 arba RO 2-8778
Pilnai apdrausti, darbas garantuotas. Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada

HEATING CONTRACTOR
Įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Įrengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.
Domas Žukauskas
HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave., Chicago 9, Ill.
Tel.: VI 7-3447
HEATING CONTRACTORS

Įstatome šiltu oru pučiamus pečius, vandens boilerius ir oro vėsintuvus. Vienintėliai iš lietuvių turime miesto leidimą dirbti naujuose namuose.
CICERO HEATING AND SHEET METAL CO.
2431 So. Kedzie Ave., Chicago 23, Ill
Ofiso tel. 277-1442
JUOZAS ŽEMAITIS — OL 8-0412
ir
VICTOR SKADE — ST 8-9272

A. ABALL ROOFING
Įkurta prieš 50 metų.
VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus įdedame.
KAMINUS IŠVALOME ir pataisome. Nudažome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas.
Skambinkit
LA 1-6047 arba RO 2-8778
Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada

TRUMPAI

— *Čiurlionio Ansamblio koncertui*, kuris įvyks š. m. balandžio mėn. 25 dieną 2 val. p.p., Marijos aukštesniosios mokyklos salėje, biletus galima gauti: "Marginiai", 2511 W. 69-ta gatvė; Royal Blue, 4359 S. Campbell; Bičiūnienės restoranas, 3236 S. Halsted, ir Stangerbergo Grocery, 1447 S. 50 Ave.

JUOZAS BACEVIČIUS pildo įvairias INCOME TAX'Ų blankas, nereikalinga laukti, palikite žinias, blankos prisiunčiamos. Įstaiga veikia kasdien 9—9 val. vak. BELL REALTY, 6455 So. Kedzie — PR 8-2233.

Dr. Vl. Šimaitis jau 11 metų padeda lietuviams apskaičiuoti Income Taxus. 2737 W. 43 St. Tel.: CL 4-2390. Val.: 10—1 ir 3—8 v. vak. (Sk)

DABAR GERIAUSIAS LAIKAS ĮRENGTI TVORAS JŪSŲ NAMŲ PUOŠNUMUI IR ŠEIMOS SAUGUMUI
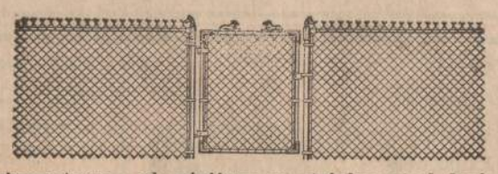
Įrengiame tvoras, aluminijaus ar stainless steel duris, langus, stogelius, turėklus ir kitus įvairaus metalo, plastikos ir stiklo gaminius jūsų namų pagerinimui ir papuošimui. Naudoju tik geriausią medžiagą.
KOSTAS BUTKUS
LUdlow 5-6291 bet kuriuo laiku, PRospect 8-2781 rytais ir vakarais.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ — TAIP PAT MAISTO PRODUKTAI
Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2608 ir 2439 W. 69 St., Chicago 29, Ill. — Tel. WA 5-2737
3212 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. Tel. CA 5-1864
DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pageidaujamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.
LAIKE 3—4 savaičių pristatome Lietuvoje automobilius, šaldytuvus, dviračius, akordeonus ir kitas stambesnes prekes.
KREIPKITĖS į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Čikagos į Lietuvą.
Vedėjai F. ir V. ŽUKAUSKAI

GERBIAMAS NAUJIENŲ PRIETELI, PAAUKODAMAS NAUJIENŲ MAŠINŲ FONDUI, ATLIKSI DIDELĮ IR GARBINGĄ DARBĄ. KIEKVIENA DIDELĖ AR MAŽA AUKA BUS TINKAMAI ĮVERTINTA.

Jauna Corwen McCutchen mėgsta moteriškus drabužius. Chicagos Istorijos muziejuj vyksta moteriškų drabužių paroda, kurią jaunuolė apžiūrinėja.

SIUNTINIAI IŠ CHICAGOS TIESIAI Į LIETUVĄ
Didelis išpardavimas, pav., 5 kostiumams medžiaga tik $21.00, Angliška medžiaga kostiumui $10.00 ir visa eilė kitų prekių sumažintomis kainomis. Taip pat siunčiamos rašomos, siuvamos mašinos, akordeonai, foto aparatai ir net pianinai. Ką besiųstumėt, teiraukitės Lietuvių Kompanijoj
WORLD PARCEL SERVICE CO.
2715 WEST 71st STREET CHICAGO, ILLINOIS Tel.: 471-1424